

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز هفتشنبه (۲۳) آذرماه ۱۳۵۷ شمسی

فهرست مطالب:

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل.
- ۲- بیانات قبل از دستور آقایان: محمد صادق افتخار- شهباز شهبازی- علی اکبر توتونچیان- دکتر محمد ستاری- جعفر قاسم زادم- حیدرزاده امین- دکتر حبیب دادفر.
- ۳- تذکر به دولت بوسیله چند نفر از آقایان نمایندگان
- ۴- سؤال از دولت بوسیله آقایان: دکتر علی صدیق اسفندیاری- دکتر داریوش شیروانی- دکتر کاظم رحمانی- دکتر حسین تجدد- دکتر طهمورث فروزین- رحمان قلی سیدی
- ۵- اعلام جرم علیه دولت تیمسار ارتشبد غلامرضا ازهارای بوسیله آقای اسمعیل نواب صفا.
- ۶- تصویب صورت جلسه روز یکشنبه ۱۲ آذر ماه شمسی (جلسه ۲۰۰)
- ۷- بیانات آقای رئیس مجلس راجع به تشکیل کمیسیون رسیدگی بمسائل مملکتی در مجلس شورای ملی.
- ۸- تقدیم لایحه ترمیم فوق العاده درجه داران و افراد بیمانی شرکت کننده در نگهداری کاخهای سلطنتی بوسیله تیمسار سبهد عبدالعزیز معصومی معاون وزارت جنگ.
- ۹- اعلام آمادگی دولت برای پاسخگویی به سه فقره استیضاح بوسیله آقای احمد ناظمی وزیر مشاور در امور پارلمانی.
- ۱۰- طرح گزارش یک فوریتی تعقیب و توقیف و ضبط اموال متهمان فراری و ارجاع به کمیسیونهای مربوط
- ۱۱- اعلام جرم علیه دولت تیمسار ارتشبد غلامرضا ازهارای بوسیله آقای احمد بنی احمد.
- ۱۲- پایان جلسه..

جلسه ساعت نه و ده دقیقه صبح بریاست آقای دکتر جواد سعید تشکیل شد

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل.

رئیس- اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود.
 (بشرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه خانها و آقایان: آستانه ای- اردلان دکتر اعتمادی- باقری- دکتر بقائی- بهار- پیشوایی- کاظم جزایری- جندی- حیدری- دکتر خطیبی- دانشمند ذوالفقاری- راشدی- رئیسی اردکانی- رضوانی- زرگرزادم- ساری اصلانی- سرهنگ زاده- سعیدی- سید کلال- سینی-

شریفی - دکتر شیروانی- صفری پور - دکتر ضیائی طباطبائی- طغیانی- عالمی- عطار- غلامرضا غضنفری- فلاح مقدم- قائمی- قریشی- کمیلی زادم- ليقوانی- متولی- محمد خانلو- محمودیان- منتظری- میرزاالو- میرلاشاری- وزیري- یزدی- ریاضی- اما آقایان- طلعت اسدی- پرویندخت سلیلی- ژاله ضرابی- هما زاهدی- فاطمه نجیبی.

۲- بیانات قبل از دستور آقایان: محمد صادق افتخار- شهباز شهبازی- علی اکبر توتونچیان- دکتر محمد ستاری- جعفر قاسم زادم- حیدرزاده امین- دکتر حبیب دادفر.

رئیس - نطق‌های قبل از دستور را شروع می‌کنیم آقای افتخار بفرمائید.

محمد صادق افتخار - بنام خدا، جناب آقای رئیس، همکاران گرامی در آن هنگام که اشرافیت جاهلی بوسیله دستگاه خلافت غاصب بنی‌امیه دوباره جان می‌گرفت و آزادی و برابری اسلامی در دل‌ها فرو می‌برد و اسلام بدست پلید ترین دشمنان آن وسیله فریب مردم گردیده و آزادی نابود و خفقان و سکوت بر مردم سایه افکنده بود آموزگار بزرگ شهادت تنها پیا خاست و بانثار خون خویش حیات اسلام را تضمین نمود. سالروز شهادت حسین بن علی علیه‌السلام رهبر همه روشنفکران و وفاداران به حقیقت و عدالت و آزادی را تسلیت می‌گویم و توفیق همه مسلمانان جهان را در راه تعظیم شاعر اسلام و پیروی از راه آن قهرمانان بزرگ تاریخ، از خداوند متعال خواهانم (احسن).

تظاهرات عظیم و گسترده با شرکت بیش از یک میلیون نفر مردم تهران و نظم و آرامش بی نظیر آن بار دیگر رشد سیاسی ملت ایران را ثابت کرد. راه پیمائی روزهای نوزده و بیستم آذر ماه جاری تحت رهبری روحانیت ایران نه تنها در تاریخ ایران بی سابقه است بلکه نظیر آن در کمتر جامعه‌ای دیده شده که همه طبقات مردم از کاسب و بازاری، سیاستمدار و قاضی، نوجوانان و زن خانه‌دار تا کارگر و کارمند یکپارچه پیا خیزند و به دعوت رهبران مذهبی خود جواب مثبت دهند. این نمایش بزرگ سیاسی پاسخ کسانی است که قیام بزرگ مردم ایران را تحریک عده‌ای مزدور خارجی و کارگردان همه تظاهرات مردم را عوامل کمونیست میدانند.

چند نفر از نمایندگان مگر نیستند؟ همه و اعتراض عده‌ای از نمایندگان).

افتخار - زیرا شرکت در این راه پیمائی که نشانه همبستگی همه طبقات ملی است نه صدای الله اکبر و رگبار مسلسل بوده که بوسیله پخش صوت و بلندگوها در پشت بانها پخش گردد و نه تعطیل مغازه‌ها و محل کسب که آنرا در اثر تهدید و ارباب مستی اراذل و اوباش تصور نمائیم.

عباس میرزائی - کمونیست هستند، کمونیست هستند.

محمد نوری - بس است این حرفها، تا کی می‌خواهید عوام فریبی کنید؟

یکی از نمایندگان - آنها هم کمونیست بودند و هم عده‌ای اراذل و اوباش!

رئیس - خواهش می‌کنم نظم را رعایت بفرمائید، اجازه بدهید حرفشان را بزنند.

افتخار - حقایق را نمیتوان و نباید انکار کرد ناراضی‌های وسیع اخیر ناشی از اشتباهات و غفلت‌های هیئت حاکمه گذشته است این موضوع بر هیچکس پوشیده نیست در واقع تیریز گفتند تحریکات و دستهای خارجی در کار بوده حتی از این جد هم گذشته گفتند عده‌ای از آنطرف مرز وارد شدند و بلوا و آشوب راه انداختند بعد از مدتی عوامل منفسه جو و خائن داخلی را مقرر دانستند.

قادر و غلامرضا عدل - بله، صحیح است از خارج آمده بودند.

افتخار - وقتی موج‌های تعرض و ناراضی همه شهرهای ایران را فرا گرفت ناچار تأیید این اصل شدند که انسان در برابر ناروائی و بیداد و بهره کشی طاقتی تا محدود ندارد. این ندای حق خواهی ملت ایران نشانگر دردهای وحشتناک اجتماعی ماست. مردمی که با کوچکترین وسوسه سر به طغیان و تمرد برداشتند مزدور خارجی نبودند (چند نفر از نمایندگان - بودند) بلکه کسانی بودند که سال‌های متمادی در زیر آوار سکوت و خاموشی از هر نوع اظهار بیان و عقیده محروم بودند اگر خشم و ناراضی آنها نسبت به قانون شکنی‌ها و تبعیضات از راه‌های صحیح و مسالمت آمیز به عرصه ظهور رسیده بود هرگز موجی برای خشم و خشونت بعدی بوجود نمی‌آمد و اگر پیش می‌آمد چنین شدید و هول انگیز نبود.

دانشی - در یکی از مواد قطعنامه شان خواستار تغییر رژیم شده بودند، این را چه می‌گویند؟

افتخار - تغییر رژیم نبود در خواندن مطالب بیشتر دقت کنید. دولت‌های گذشته با کمال وقاحت و بی‌رونی مردم دروغ گفتند و وقت و فرصت طلائی مملکت و درآمد سرشار ایران از منابع فنا پذیر نفت را بیداد فساد دادند.

منصور صادقی - تو، کت و کراوات با هم هم‌آهنگی ندارد میخواهی در مملکت اصلاحات و هم‌آهنگی درست کنی؟!

افتخار - تجارت و صنعت را به صاحبان امتیاز و انحصار سپردند و دست آنان را در تجاوز بر مردم باز گذاشتند کشاورزی را نابود و زندگی روزانه و معیشت مردم را به واردات از خارج متکی نمودند اما بزرگترین صدمه جبران ناپذیر بر پیکر این ملت از بین بردن بنیادهای معنوی و اخلاقی و زواج فساد و عشق به مادیات و فرد پرستی و سلب

ایمان و وظیفه شناسی و مسؤلیت انسانی بود مردم از تبعیض و قانون شکنی از استبداد و چپاول ثروت مملکت بدست عده‌ای قلیل خسته شدند (همه و اعتراض نمایندگان) و خواهان عدالت و انصاف بودند تا اختلاف فاحش و ظالمانه بین اقلیت چپاولگر و اکثریت مردم از بین برود. مردم میخواهند منابع ملی برای ایجاد زیر بنای پیشرفت اقتصادی واقعی تجهیز شود نه صنایع انحصاری مونتاز و وابسته به خارج. مرجع تقلید شیعیان جهان آیت‌الله شریعتمداری در توضیح نقطه نظرهای روحانیت نسبت به وقایع جاری و اوضاع و احوال آینده کشور گفتند آنچه ما میخواهیم اینست که حکومت از طرز عمل استبدادی به حکومت مردم بر مردم برسد.

عبد اللطیف شیخ الاسلامی - عده‌ای از همین ناراضی‌ها را تحریک کردند که خانه آیت‌الله شریعتمداری را محاصره نمایند چون ایشان توقعات خلاف قانون اساسی را قبول نکرد.

افتخار - حکومت عادلانه نظام عادلانه آنچه ما میخواهیم اینست قهراً در مملکتی که اکثریت آن مسلمانند و علاقه با اسلام دارند حکومت مردم بر مردم متضمن رعایت احکام تعالیم عالیه اسلام خواهد بود.

منصور صادقی - بروا، تو با این حرفها وزیر نخواهی شد!

دانشی - این شعارها کهنه شده است.

افتخار - متأسفانه دولت شریف‌امامی نتوانست اعتماد مردم را جلب کند و از همان اول که آمد معلوم بود از عهده چنین کاری بر نمی‌آید چون بیشتر اعضای کابینه‌اش اعضای دولت‌های سابق بودند که مردم بدان اعتماد نداشتند. بخصوص وقتی که دولت شریف‌امامی ریشه اعتراضات و پرخاشها را در وجود نواقص و معایب دولت‌های گذشته و بعضی از مسؤولین خیانتکار دانست عوامل دزد و ضد مردمی را تسلیم عدالت ننمود تا مردم باور کنند که دولت و مسئولین آن از قماش دولت‌های گذشته نیست کمتر کسی میتواند باور کند که دولت در ادعای خود مبنی بر باز کردن فضای سیاسی و ریشه کن ساختن فساد و تأمین واقعی آزادی‌ها، صداقت و صمیمیت دارد.

در زمینه مبارزه با فساد، جز باز داشت پنج، شش تن اقدام دیگری انجام نداد و گفته میشد که آنها نیز در شرائط بسیار مرفه بسر می‌برند تمام کسانی که به حقوق مادی و

معنوی مردم تجاوز کرده بودند در ویلاهای خود با سودگی وقت می‌گذرانند و ثروت‌های افسانه‌ای خود که با غارت و چپاول اموال مردم و بیت‌المال اندوخته بودند با سرعت بخارج منتقل میکردند. اگر دولت شریف‌امامی صدها نفر از متجاوزین به حقوق مردم را تحت تعقیب قرار میداد و اگر بتوقیف اموال آنان مبادرت می‌ورزید و اگر دست آنان را از ثروت و قدرتی که بطور نامشروع کسب کرده بودند کوتاه میساخت هرگز با چنان موجی از خشم و عصیان و ناآرامی روبرو نمیشد. متأسفانه حکومت آقای شریف‌امامی در تلاش‌های خود برای جلب اعتماد مردم با شکست روبرو شد حمله مأمورین انتظامی بدانشگاه تهران احساسات مردم را تحریک کرد و در روز یکشنبه چهارده آذر ماه یکمده معدود ناجراجو و فرصت طلب امکان داده شد که هستی مردم و مسلکت را به آتش بکشند.

منصور صادقی - شما هم فرصت طلب هستید هر طرف باد بوزد بهمان سمت حرکت میکنید.

افتخار - آتش زدن و خرابی کاری که همه رهبران سیاسی و مذهبی و هر فرد وطن دوست آنرا محکوم مینمایند. هیچ فرد وطن خواه از هرج و مرج دفاع نمی‌کند و آن‌دستی که بخواهد امنیت و آرامش ایرانیان را بسود دشمنان ایران بر هم زند باید از بیخ و بن قطع شود. ولی تأمین امنیت تنها با بکلوله بستن مردم ممکن نیست متأسفانه در عرض یکماه اخیر ملت ایران

شاهد وقایع تلخ و تأسف آور فراوانی در گوشه و کنار مملکت بوده است خون جوانانی که بخاطر والایترین جلوه حیات یعنی دموکراسی و حق و عدالت مبارزه می‌کنند بزمین ریخته میشود. دولت برای جلب اعتماد مردم باید ثابت کند که با مردم همدل است و نیروئی در برابر آنان نیست زیرا برای دولتی که مطابق تمایلات مردم نباشد مشکلات بسیار بوجود خواهد آمد شک نیست که ثبات و آرامش شرط اصلی رفاه و پیشرفت و خوشبختی افراد هر کشور است اما اگر این ثبات و آرامش آزادی فکرو اندیشه را از میان بردارد و خفقان و اسارت بارسغان بیاورد در هیچ دوره و برای هیچ ملتی ارزش ندارد ملت ایران خواهان نظم است که امنیت و مصونیت فردی و اجتماعی را بر پایه احترام به حقوق اساسی و اصول دموکراسی تأمین کند ثبات و آرامش ارزشمند است که با آزادی ملت عدالت اجتماعی و استقلال سیاسی و اقتصادی همراه باشد دولت نباید بی‌بانه حفظ نظم به سانسور مطبوعات و بستن دانشگاهها و کشتار مردم ادامه دهد سانسور اخبار و

رادیو و تلویزیون و قلب حقایق نمیتواند افکار عمومی را منحرف و مردم را بزور ساکت نماید راه حل مشکل فعلی مملکت راه حل نظامی نیست همه نیروهای ملی و همه علاقمندان با استقلال و تمامیت کشور باید برای یافتن یک راه حل قطعی و اساسی سیاسی تلاش و کوشش نمایند بمنظور رهایی کشور از خطر و حفظ بقاء مملکت همچنین برای رفع ناراضی ها و تأمین سعادت و آسایش مردم همه علمای اعلام و رجال سیاسی و فرد فرد مردم مملکت باید احساس مسئولیت کنند و برای رفع مشکلات و پریشانی ها تلاش نمایند. (احسنت).

رئیس - آقای شهبازی بفرمائید.

شهباز شهبازی - بنام خدا، جناب آقای رئیس همکاران ارجمند دربارهٔ اوضاع آشفته مملکت و پیرامون موجبات ناراضی های مردم به اندازهٔ کافی سخن گفته شده است و اگر منم حقایق را از موضع اقلیت مجلس بیان می کنم خدا را شاهد میگیرم که هدفم جز اعتلای وطن و سربلندی ملت ایران نیست و با گفتن این مطالب قصد کسب وجهه و شهرت ندارم.

همکاران عزیز: اکنون مملکت ما در یک موقعیت بسیار حساس و خطیری قرار دارد که بود و نبودش مطرح است، در این گریو داز و در این هنگامه سرنوشت ساز این ملت ایران است که باید تاریخ این مملکت را که در کشاکش روزگار فراز و نشیبهای بسیاری را طی کرده و اینک با چنین وضعی در این مقطع حساس زمان قرار گرفته برای آینده پی ریزی کند. نسل کنونی مکلف و متعهد است که این تاریخ را بهر کیفیتی باشد بهر قیمتی تمام شود بنحوی بسازد که توأم با شرف و افتخار باشد. زن و پسر، کارگر، کشاورز، کارمند، بازرگان، روشنفکر، روحانی، سرباز، نمایندهٔ مجلس، وزیر، بالاخره هر کس در هر لباسی و هر مقام و سمتی که است باید در این بحران بخاطر بقای وطن و استقلال کشور تلاش کند و با جان بکوشد. (صحیح است).

ملت ایران اکنون به پیروی از تعالیم عالی قرآن و اسلام، به پیروی از دین و آئینی که جز آزادی و راستی، جز برابری و برادری به پیروانش درس دیگری نمیدهد برضد متجاوزین به حقوقش، برضد غارتگران بیت المالش، برضد دشمنان دین و مذهبش، برضد متجاوزین به شرف و آبرویش، برضد مخالفین و دشمنان اسلام و ایران عزیزش بپا خاسته است، این ملت که گاهی با خشم و فریاد و زمانی با سکوت و خاموشی، ولی همیشه و در همه حال

در طلب آزادی و آزادی بوده انقلابی را بوجود آورده که در تاریخ کمتر کشوری نظیرش را میتوان پیدا کرد. این انقلاب مترقی است. هر کس دانسته یا ندانسته بخواهد اصیل و مترقی است. هر کس دانسته یا ندانسته بخواهد این قیام بحق مردم ایران زمین را بگونه ای دیگر تعبیر کند و آن را وابسته به سیاستهای بیگانه بداند بملت رشید و مسلمان ایران تهمت ناروا زده است و مردمی که در این راه بهترین فرزندان خود را قربانی داده اند هرگز اینچنین افراد تهمت زن را نمی بخشند (صحیح است).

چرا مردم بر آشفته و چرا مملکت بچنین روزی افتاد؟ چه کسانی مسئول این حوادث ناگوار هستند؟ ریشه این نابسامانی ها و خروشها و عصبانها را در سالهای متمادی گذشته خصوصاً در ربع قرن اخیر و بالاخص در دوران حکومت سیاه و خود کامه امیر عباس هویدا باید جستجو کنیم. در ۲۰ سال گذشته، ظلم و ستم، فتنه و فساد، دزدی و غارتگری، تملق و چاپلوسی، فریب و ریا و از همه بالاتر بی توجهی باصول قانون اساسی و پایمال کردن حقوق مردم بجائی رسید که ملت صورت ایران را با آنهمه شکیبانی که در برابر نصاب دارد به فریاد و فغان آورد.

هجتی - ۱۰ سال گذشته نه ۲۰ سال گذشته!

شهبازی - اکنون گوشه ای از پرده دریده است. به بینید ثروت ملی ما را چه کسانی و چگونه بغارت می برده اند در معاملات خارجی اختلاسها به چه رقمها میرسد؟ صندوق توسعه کشاورزی که باید به کشاورزان واقعی بمنظور توسعه تولیدات کشاورزی وام بدهد به چه کسانی و امشای چند میلیونی پرداخته است؟ مقاطعه کارها چه کسانی بودند و چه بسر این مملکت آوردند؟ میلیونها تن سیمان که هر ساله از خارج خریداری و وارد کشور میشد به چه کسانی حواله میگردد و در چه راهی بمصرف میرسد؟ بعنوان مأموریت خارج از کشور به بینید چه سبالتی به چه کسانی داده میشده و مأموریت آن افراد در خارج چه بوده است؟ ارقامی از دزدیها و غارتگریها میشنوم که باورش برایم مشکل است. بیشترین رقم بودجه مملکت همه ساله بشهرهای بزرگ اختصاص می یافت مگر در شهرها چه میساختند؟ مشتی اسفالت نیم بند و نظیر آن. اصل اعتبارات بصورت گوناگون بچیب عدهای غارتگر میرفت که تبدیل به دلار میشد و بحساب بانکهای خارجشان واریز میگردد. سهم دولت ها چه بود؟ هیچ!! برای روستائیان نه درمان و آب و برق تأمین کردند. نه راه ساختند و نه آموزش و پرورش صحیح بوجود آوردند ولی در عوض تا بخواهی شرکت سهامی زرعی تشکیل

دادند. واحدهای کشت و صنعت ساختند و درآمدزاعین را جلو چشم خود و جلو چشم زن و فرزندانشان بغارت بردند، کاری کردند که روستاها از کشاورزان اصیل ایرانی خالی شد و کشاورزی مملکت نابود و ملت ایران برای تأمین غذای روزانه خود از هر جهت محتاج بیگانگان گردید. و در عوض تمام اینها در بولوار الیزابت کاخ کشاورزی چند طبقه و تمام شیشه نباشد.

معلوم نبود ایلات و عشایر غیور ایران که همیشه در راه استقلال وطن فداکارها کرده و تاریخ بهترین گواه بیکار دلیرانه آنان با دشمنان ایران میباشد و اخیراً (دامداران متحرک) لقب گرفته بودند جزء کدام گروه از ساکنین این مملکت قرار دارند؟ جز در امور آموزش عشایری که آنها با علاقمندی افراد دلسوز ایلی و آموزگاران پاک دل عشایری در راه با سواد کردن فرزندان عشایر خدماتی به افراد ایلات صورت گرفته دیگر در کدام بخش رفاهی سهمی برای ایلات در نظر گرفتند؟ (متولی - صحیح است) آیا یک هزارم وامی را که به هزار یزدانی پرداخت کردند در عرض چندین سال تمام افراد ایلات جنوب دادند؟ آیا به افراد ایلات که همیشه تولید کننده قسمت عمده گوشت کشور بوده و زنانشان بجای مصرف جوراب نایلن و عطرها گرانبه و ناخن و مژه مصنوعی و خود آرائی با بافتن قالی و گلیم و جاجیم و غیره که بخارج صادر و از این طریق به ارز و اقتصاد مملکت کمک شایان مینمایند چه توجهی شده و از امکانات مملکتی چه سهمی برای آنان منظور گردید؟ اگر تنها بحساب سه یا چهار ساله مجتمع گوشت فارس برسید و دزدیهاییکه در این چند سال در آن مؤسسه صورت گرفته معلوم دارید و همین پولهای غارت شده را پس بگیرد میتوانید تمام مناطق عشایرتشین فارس را آباد کنید؟

گروهی که در این سالهای سیاه دولتها را در ایران تشکیل میدادند مأمور ویرانی این کشور بودند و در مأموریتشان کامیاب هم شدند. آنها به مملکت خیانت کردند. ب مردم خیانت کردند. بشاه هم خیانت کردند. مردم اینچنین خیانتها را شاهد بودند، سالها جور و ظلم را تحمل کردند و اعتقاد و اعتمادشان را نسبت به هیئت های حاکمه از دست دادند و اعتراض ملت در قالب قیامی فراگیر عرضه شد که اگر در همان آغاز کار که از گوشه و کنار مملکت خصوصاً از پایگاه مقدس روحانیت ندای آزادی خواهی و حق طلبی بگوش رسید دولتها در

گوش خود پنبه نمیکردند و بفریاد مردم گوش میدادند و سیر چشمه را با بیل می بستند، اکنون کار به اینجا نمی کشید و مملکت ما دچار چنین آشفنگی و نابسامانی نبود.

مگر مردم چه می گفتند و چه میخواستند؟ می گفتند ما آزادی میخواهیم، میخواهیم فساد و فحشاء ریشه کن شود، میخواهیم جوانان عزیز ایرانی را بدون سبب در زندانها بخاطر آزادیخواهی شکنجه ندهند و نکشند، میخواهیم جلو چپاول و غارتگریها گرفته شود و قانون اساسی و دیگر قوانین مملکتی بمعنای واقعی اجرا گردد. متأسفانه بجای منطق جواب مردم را با گلوله دادند، در شهرها حکومت نظامی بوجود آوردند که در پی آن وقایع غم انگیز ۱۷ شهریور ماه و دیگر حوادث خونین دیگر مناطق کشور رخ داد و دیدیم که این کشتارها راه چاره نبود و خونهایی که ریخته شد بجای اینکه مردم را آرام کند، فریادها را با ضجه و ناله توأم کرد و موج خشونت و ناآرامی را بهمه جا گسترانید.

من خجالت می کشم بحوزهٔ انتخاباتی ام بروم. زیرا نمیدانم در برابر سؤال پدران و مادران داغیدهٔ جوان از دست دادهٔ فیروز آبادی، قیرو کارزینی و قراشبندهی که میبرسند (چرا فرزندان ما را کشتند؟) چه جواب دهم.

حالا چه باید کرد؟ آیا باید منکر انقلاب ملت ایران شد، آیا باید این انقلاب بزرگ و اصیل را بازدن تهمت کمونیستی آلوده ساخت و مردود شناخت؟ یا آنکه مصالح ملک و ملت را در نظر گرفت و این نهضت دینی و بحق مردم را بعنوان یک قیام تاریخی و ملی پذیرا شد و بخواست مردم پاسخ منطقی و اصولی داد؟

سیاست کشتار و خونریزی در مان دردها و چاره کار نیست. این سیاست نتیجه اش جز تشدید خشونتها و ناآرامیها نمی باشد. بیائید بملت ایران که در چندین مرحله ثابت کرده اند که از یک رشد سیاسی کامل برخوردارند احترام بگذاریم. این دولت و هر دولت دیگر که بقایای این کشور و برقراری این ملت علاقمند است باید با تمام وجود و هستی خود بکوشد تا بهر وسیله ای که شور و اعتقاد و اعتماد و باور مردم را که سالهای سال دشمنان قسم خورده این آب و خاک به بغما برده اند جلب کند و جز این راه دیگر چاره ای دیگر وجود ندارد.

این دولت که مدعی است قانون را مومنو اجزای کند و دولت صد در صد قانونی است چگونه بخودش اجازه میدهد بخشی از قانون اساسی را که جزاً و کلاً تعطیل

بردار نیست تعطیل کند؟ مطبوعات رکن چهارم مشروطیت است رسانه‌های گروهی همه عملاً تعطیلند. دولت از این کار چه سودی میبرد جز اینکه مردم را تشویق و ترغیب کند به رادیوهای بیگانه گوش کنند بازار رسانه‌های شایعه سازی را رواج دهند. آیا واکنش این عملها در داخل و خارج از کشور چیست؟ آبادشمنان ما از این پیش آمده بهره برداری نمی کنند؟

تیمسار ارتشید از هاری: افراد ارتش را مگر از کجا آورده اید؟ بقول خود جنابعالی مگر این افسران و درجه داران و سربازان فرزندان همین مردم نیستند. شما را بخدا این ارتش و مردم را که هر دو یکی هستند در برابر یکدیگر قرار ندهید. از کشت و کشتار نپرهیزید و برای رهائی از این ورطه خطر چاره‌ای دیگر اندیشید و فکری دیگر بکار گیرید.

مرگ را دانم ولی تا کوی دوست

راه اگر نزدیکتر داری بگو!!

(احسن است - احسن است)

رئیس - آقای توتونچیان بفرمائید.

توتونچیان - جناب آقای رئیس، همکاران محترم، بنده دو دقیقه از وقتم را به آقای دکتر ستاری و سه دقیقه از وقتم را به آقای قاسم زاده می‌دهم. در این ایام شاهد اعتراضات وسیعی هستیم که نتیجه سوء رفتار گذشته است و اذیت آن حقیقی است که به چشم می‌بینیم و عموماً می‌گوئیم چه باید کرد؟ ابتدا باید بدانیم چه مسائلی این عدم رضایت و عصبان جامعه را موجب گردید و چرا هم اکنون هر کس در هر طبقه‌ای که باشد خواهان اصلاحات فوری میباشد.

اما نمایندگان دوره فعلی مجلس که هم در عروسی و هم در عزا قربانی این وضع حساس شده‌اند گفتنی‌ها و معایب را در این مجلس گفتند ولی گوش نشنوایند. (صحیح است)

آن ایام که سیل واردات گندم خارجی آغاز شد و مایه آزارهای دروغ دستگاه مسئول دلخوش بودیم و برای دولت هر کیلو گندم شاید بیش از سی ریال تمام میشد تا به انبارها می‌رسید گندم محصول کشاورز ایرانی را کیلویی ده ریال هم نخریدند و فریادهای ما اثر نداشت و حال هم افزایش نرخ مصوبه را پرداخت نمی‌کنند (صحیح است) با افزایش هزینه‌ها بهای چغندر قند و پنبه و سایر محصولات کشاورزی و احتیاجات خانواده کشاورز بصورتی نرخگذاری شد که روستاها خالی از سکنه گردید و جمعیت بزرگی از صف تولید جدا و به صف مصرف

کننده پیوست و این همان خواست خارجیان و دشمنان ایران زمین بود.

آن روز که فریاد می‌کشیدیم اینهمه اختیار به سبزه مالیاتی ندهید که زندگی افراد در دست او قرار گیرد کسی توجه نکرد نتیجه این شد آنها که در آمدهای هنگفت بدست آوردند مالیات ندادند و آنها که درآمدی کم و یا محاسبات حداقل درستی داشتند در جنگال بعضی میزین مالیاتی خرد شدند و کسی به داد آنها نرسید (صحیح است) از آن هنگام که صورت برداری خلاف واقع مأموران بیمه اجتماعی از محل‌های کسب و کار آغاز شد و به دنبال آن میلیاردها پول به جبر و زور ولی به قیمت ناراضی و بیکاری مردم شهر نشین به صندوق تأمین اجتماعی سرازیر گردید جمعیتی بزرگ راه بیکار بودن را انتخاب کردند و کارگری که بنام او حق بیمه دریافت شد حتی از بیمه شدن خویش مطلع نگردید و اگر دفترچه‌ای بدست او دادند مانند چک بی‌محل دست به دست گشت (صحیح است - احسن است) و حتی موجبات هتک حیثیت او نزد پزشک و بیمارستان و داروخانه فراهم گردید و جامعه آنقدر از کار مفید فاصله گرفت که هیچکس جرئت نکرد فرزندش را در فصل تعطیل مدارس به کارگاه خویش ببرد تا آموزش ببیند و جوانان بیکار و سرگردان در خیابانها رها شدند حال هم لایحه بخشودگی خسارات بدهکاران به صندوق تأمین اجتماعی مطلقاً جوابگوی اعتراض مردم به ۳۰٪ حق بیمه و سایر مواد این قانون نمیشد.

دامداری در این کشور که در همان نوع سنتی خود مصرف جامعه را تأمین میکرد با اجرای ماده ۵۶ قانون منابع طبیعی متوقف گردید دامدار بیچاره در کنار مرتع ملکی خویش شاهد از بین رفتن دامهایش بود و فریاد او به جانی نرسید.

با عنوان فریبنده حفظ اشجار قانونی به تصویب رسید که خود موجب قطع بسیاری از درختان موجود و خودداری مردم از غرس اشجار جدید شد.

در مسائل شهری اجرای نقشه جامع شهر که جعفر خان‌های از فرنگ برگشته ترسیم کرده بودند شهرداریها را به فساد کشانید و مردم را در نهایت فشار و سرگردانی و بلا تکلیفی قرارداد بصورتی که مسئله مسکن مشکل بزرگ روز شد و درآمد خانواده‌ها را بلعید در همین مجلس دهها بار گفته شد ولی کسی گوش نکرد.

اعتبارات مملکتی بر اساس عدالت بین استانها تقسیم نشد و علامه‌های دهر دگر سازمان برنامه دلائل جالبی در پاسخ

در پاسخ اعتراضات عنوان کردند برای استان و استان با مساحت و جمعیت کشور از اعتبار ناچیزی بهره گرفت و حتی برای مهار کردن آبیهای سطحی هم اعتباری حواله نشد و هنوز راه اصلی تهران به مشهد که از شاهرود می‌گذرد ناتمام و قابل استفاده نیست. در لباس حمایت از صنعت فقط چند نفر با خالی کردن جیب مصرف کننده صاحب ثروت‌های بیشمار برای انتقال به خارج شدند و رویاهای طلائی ملت ایران که روزی بتواند صادر کننده محصولات صنعتی باشد نقش بر آب گردید. (صحیح است)

روستاهاى کشور که مسکن و ساواى افراد زحمت کش و میهن پرست بود از حمایت دولتهای نصیب‌مانند علاوه بر اینکه بر اثر سوء سیاست دولت درآمد کشاورزان از بین رفت خدمات رفاهی از قبیل ساختمان راه و مدرسه و تأمین آب و برق بانی اعتنائی مواجه گردید و تحت عنوان مناطق ممنوعه مدت‌هاست که اجازه حفر چاه در بسیاری از نقاط شهرستان مشهد داده نمیشود و اراضی مرغوب و قابل کشت بصورت باير و بلا استفاده روی دست کشاورزان مانده است. (احسن است)

با کمال تأسف بگویم از راهمائی و نظرات آیات عظام و علمای اعلام برای تربیت جامعه و تقویت مبانی مذهب و ایمان استفاده نگردید و نقش بهائیت در شنون حیاتی کشور به روشنی آشکار بود. از حوزه انتخابیهام شهر مقدس مشهد بگویم که طی سالهای اخیر رنج بسیار دیده است شهرداری مشهد با عوارضات کمرشکنی که انجمن شهر تصویب کرده است باز هم قادر به تأمین حقوق کارکنان خود نمیشد و طبیعی است هنگامیکه اعتبارات بزرگ به

مرکز کشور اختصاص پیدا میکند شهرداری مشهد کوچکترین خدمات شهری را قادر نیست انجام دهد اینک شهر توسعه یافته و جمعیت‌های کثیری در نقاط مختلف که از طبقه کم درآمد هستند ساکن شده‌اند و در بدترین شرایط زندگی می‌کنند در این میان طرح نوسازی فلکه حرم مطهر موجب گردید که حق مسلم کسبه این منطقه پرداخت نشود و موارد بسیاری متأسفانه استانقدس رضوی موجبات عدم رضایت مردم مشهد را فراهم کرده است که در مورد مورد تقاضای توجه و مساعدت نموده‌ام که در مورد شکایات حق کسبه بازار رضا و اطراف فلکه اقدامات مقدماتی برای شناخت خساراتی که به آنها وارد شده صورت گرفته و در انتظار اجرای آن هستم. باید صراحتاً بیان کنم در حالیکه وکیل اصولاً از موکل الهام می‌گیرد شخصاً در حد قانون اساسی با خواست جامعه روحانیت و دانشگاهیان و فرهنگیان و کارمندان و سایر طبقات

مردم مشهد هم بستگی کامل داشته و بارعایت قانون اساسی همراه وهمگام با موکلین خویش بوده هستیم و تصور و طرح این مطلب که به خواسته‌ها و اهداف مقدس مردم حوزه انتخابیهام توجه نداشته باشم بسیار دور از انصاف است زیرا همیشه در میان آنها هستیم و امیدوارم اغراض شخصی و حسادتهای فردی در آرمانهای مشروع ملت ایران نفوذ نکند و خدمات افراد تخطئه نگردد و جامعه مسلمان از حربه اتهام و تهدید بر علیه یکدیگر استفاده نکنند. شخصاً بعنوان یک ایرانی ناراضی که کسب و کار خویش را بر اثر طرز عمل مأموران مالیاتی و بیمه اجتماعی رها کرده‌ام جداً و قاطعاً خواستار ثغو کلیه قوانینی هستم که مردم را به عصبان و ادار کرده است مشاهده میشود دولتهای اخیر سرعتی را که ملت ایران برای مجازات خیانتکاران و لغو قوانین مزاحم انتظار داشت نشان ندادند تنها در جلسه قبل چند لایحه مفید تقدیم مجلس شد که با استقبال نمایندگان روبرو گردید و مردم انتظار دارند همانطور که رئیس دولت اعلام کرد بسیاری از قوانینی که مخالف با دستورات شرع مقدس اسلام و قانون اساسی است لغو و نیز کلیه قوانینی که به نحوی باعث فساد و عدم رضایت جامعه و جلوگیری از تولید و شروع مردم به کسب و کار گردیده منفی گردد. دولت از هم اکنون باید عملاً برای تأمین مسکن طبقات کم درآمد اقدامات وسیعی را شروع کند اقدام بصورتی که مردم باور کنند زیرا این مسئله ناباوری بعلت دروغهائی که به مردم گفته شده در حال حاضر درد بزرگی است. در حالیکه توجه بیشتری به اسلام و مذهب مشهود است متأسفانه گرانی و گرانفروشی و شایعه‌سازی و بدگویی و تهدید که مخالف فرامین اسلام است در جامعه سرعت ریشه دوانیده که بسیار تأسف آور است.

باقبول پیشرفتهای مهمی که در کشور از لحاظ راهها و ارتباطات و صنایع سنگین و رشته‌های دیگر صورت گرفته باید در دستاد و دانشجو و معلم و دانش آموز را شناخت و به مسائل آموزشی خاصه از جهت پرورش اعتقادات مذهبی در جوانان و نوجوانان توجه و تصمیمات فوری اتخاذ و اجرا گردد. در خاتمه آرزو می‌کنم خداوند متعال قلبهای این ملت مسلمان را یکدیگر نزدیک‌تر کند و همه متحد و متفق برای پیشرفت و استقلال کشور و رفع نواقص و مشکلات موجود قدم برداریم و ازدولت می‌خواهم که در راه اجرای کامل قانون اساسی و آزادی و مطبوعات و لغو عوارض گذرنامه و اتوبیبل و تعقیب عاملان شکنجه در زندان ها توجه لازم بنماید. (احسن است)

رئیس - آقای توتونچیان وقت شما تمام است.
توتونچیان - اطاعت می‌کنم، فقط یک یادداشتی است که آقای شهبانی داده‌اند در مورد سیل که در آینده بختیاری آمده که تقدیم میکنم.

رئیس - آقای دکتر ستاری بفرمائید.
دکتر محمد ستاری - بنام پروردگار، قبل از دوست عزیز آقای توتونچیان که افتخار همکاری ایشان را در فراکسیون راه ملت دارم تشکر میکنم که چند دقیقه وقتشان را باینجانب داده‌اند.

انگیزه صحبت امروز من پاسخگویی به گفتار و بهانه‌ای کهنه و فرسوده و پنداری بوج و واهی است که نه تنها درده بیست ساله اخیر بکرات با آنها آشنا شده‌ایم بلکه اگر بتاریخ مشروطیت ایران نیز نگاه شود مشاهده خواهیم کرد که همیشه توسل به چنین سلاح زنگ زده و از کار افتاده‌ای مفری موقتی برای رهایی از تنگناها و سربوشی جهت پنهان نگهداشتن فساد و سهل انگاریها و بالاخره ادامه زور گوئی بوده است. با این تفاوت که اگر در چند دهه اخیر هر جنبش و حرکت مردمی را که

در چهار چوب قانون اساسی بوقوع میبویسته باهزار تمهید و اصرار اقدام به آنرا تمام و کمال به عمال خارجی‌ها منتسب کرده و میکنند، تا ازین راه دست‌آویزی برای سرکوبی تظاهرات بحق ملت فراهم شود، در نیم قرن قبل از آنهم اکثرأ برای خفه کردن جنبشهای ملی و آزادیخواهی و انقلاب مشروطه از همین حربه پوسیده همراه با دروغ پردازیها و رنگ عوض کردنها استفاده میشده که طی آن مجاهدین و آزادیخواهان واقعی راهی ناپودی می‌کشانیدند و کشت و کشتار براه می‌انداختند.

جای تأسف در اینجاست که نه در آن زمان و نه در این ایام هیچگاه مجریان و دولتمردان نخواسته ویا نتوانسته‌اند خواستهای ملتی صمیمی و فداکار، عاشقان باین مرزوبوم را بحساب آورند و به عبارت دیگر درک کنند که این صدای مردم وطن پرست و متدین ایرانی و نمودی از شخصیت و اصالت آنها است که چنین پرشور و با صداقت خواستار آزادی قلم و گفتار، رفع اختناق و جوای شرف و حیثیتی راستین و در خورشان یک ایرانی می‌باشند.

بطوریکه در سالهای دور نیز تاریخ شهادت میدهد، در این زمان هم عده‌ای معدود که وطن پرستی و شرافت انسانی را درهتاک، خوش رقصی و کاسه لیبی دانسته و جز رسیدن به مقام و منصبی گذرا و بی حرمت در نزد جامعه به چیز دیگری نمی‌اندیشند و جمع کردن مال و

ثروت و بی شخصیتی و ریا کاری حرفه اصلیشان بشمار می‌رود، بدون در نظر گرفتن واقعیات و فقط برای حفظ پایگاه خود در دستکاهای اجرائی و غیره و غیره حتی به قیمت ازین رفتن همه مظاهر ملی و میهنی، تصور میکنند با تخطئه کردن صدای انقلاب ایران که همگان آنرا بوضوح شنیده‌اند میتوانند منکر واقعیات شده و در این میان خود را کاسه داغتر از آتش هم نمایان میسازند. غافل از اینکه در این زمانه دیگر این خود شیرینی‌ها در هیچ جایگاهی قدرو منزلتی نداشته و دوران آن نیز بسر رسیده است.

حدود یک هفته قبل بود که نه تنها من بلکه بسیاری از همکاران دیگر مجلس چه از طریق تلفن ویا نامه و غیره با ارباب و تهدید و نوشته‌های ناپسند و دور از نزاکتی روبرو شدیم که حتی قتل و کشتار مخالفین هم در آن گفتارها اعلام شده بود. آنهم تنها باین بهانه که قصد مبارزه با عمال بیگانه مطرح است. غافل از اینکه بهمان گونه که به شخص تهدید کننده پاسخ داده شد عامل بیوطن و بیگانه را بمن که عمری با آنها در حال مبارزه بوده‌و هشتم نشان بدیهید تا شخصاً حسابم را با او پاک کنم و سپس با وجدانی آسوده در اختیار تهدید کنندگان خود فروش و امثال آنان قرار

دهم من نمیدانم این چه روحیه و افکار شیطانی است که هر آنکس مداح تر، چاپلوس تر و در عین حال بیشتر بفکر تنعم و اندوختن مال و حفظ قدرت است و راه فرار از مملکت را بهتر دانسته و با زندگی چمدانی عادت داشته و در خارج از وطن از نظر زندگی، از رفاه و آسایش بیشتری برخوردار است همیشه بقول خود و به ظاهر وطن پرست تر و مبارز تر با عمال بیگانه! بحساب آمده ولی آنها نیکه با حداقل زندگی میسازند، در همین سرزمین بدنی آمده و در همین جا به خاک سپرده میشوند، دانش و بینشی بیشتر از افراد چند ملیتی داشته و با زحمت و مشقت تحصیلشان را با تمام رسانیده و در پناه شرافت و انسانیت به زندگانی عادی ولی سرشار از مهر وطن و احساسات ادامه میدهند همه وقت میباید با چوب تکفیر عمال بیگانه رانده شوند.

آخر در کجای دنیا وطن دوستی، عشق به موجودیت و آزادی جامعه و بالاخره علاقمندی به آب و خاک و سرافرازی آن اینگونه بصورت طبقاتی در آمده و در این میان باز هم آنانکه به تقلب و ریا از قدرت و تنعم جامعه بیشتر بهره برده‌اند هم چنان میباید بدروغ و ظاهری فریبنده ملی ترو دلسوزتر به مقدسات مکه معرفی شده و به عنوان مبارزان حقیقی عمال بیگانه عرض اندام نمایند؟ آخر اگر بتوان قبول کرد که همه مزایا و نیازهای مادی بشری

و شاهد بودیم که متعاقب این هشدار دولت نیز تظاهرات دو روز تاسوعا و عاشورای حسینی را مجاز شناخت و در نتیجه حماسه تاریخی ایران در سرتاسر کشور برگزار شد.

شخصاً تا آنجا که طی سالهای متعددی در تهران ناظر بوده و یا در پاره‌ای از ممالک اروپائی شاهد راه پیمائیهای آرام و منظم بوده‌ام و با آنچه که خواننده ویا دریافته‌ام میتوان این حقیقت را بوضوح اعلام داشت که حماسه مردمی و یکپارچه روز تاسوعا را حتی تاریخ جهان نیز بیاد ندارد و این جنبش مسلماً بصورت نقطه عطفی در رویدادهای سیاسی، اجتماعی و مذهبی دنیا به ثبت خواهد رسید.

آیا میتوان آن پیرزن دنیا دیده را که حتی قادر براه رفتن نبود ولی با شهامت و عزمی راسخ در میان انبوه جمعیت راه پیمائی میکرد و یا آن پیرمرد غرقچین بسر را که روحیه بردانه و مصممش حاکی از شرافت و اصلتش میباشد و یا آن کارگر شریف، فرهنگیان و محصلین مبارز کارمند و پیشه‌وران زحمتکش و قانع، دانشگاهی و دانشجویان بیدار دل،

سیاستمداران کهنه کاری که صداقت و میهن پرستی آنان زیانزد خاص و عام است و روحانیون با شهامت و فداکار را که عمری در ارشاد مردم به حق و حقیقت مجاهدت کرده‌اند و همچنین آن کدبانوی بزرگوار را که بخاطر خلاصی از حلقه محاصره نظامیان صبح زود و ناشتا از شمال شهر به محل راه پیمائی می‌شتافت و تا ساعتی از شب گذشته خسته و کوفته به فریاض دینی و ملی خود مشغول میشود و یا آن روستائی جنوب شهری که کفش از پا درآورده و با پاهای نایلون پیچیده و طی ۱۰ کیلومتر راه خود را به محل موعود میرساند و بالاخره بقیه قشرهای جامعه را که با دلی آکنده از صداقت و راستی در این حماسه ملی شرکت داشته‌اند همه و همه را با چوب تکفیر

و به بهانه عوامل خارجی یکسره راند و تنها جمعی بوقلمون صفتان و این الوقیتهای حرفه‌ای را وطن پرست نامید؟

این انصاف است که مدافعین راه حق و حقیقت و راد مردان و سیاستمداران بیدار دلی را که همیشه عقل و خرد را بر هرگونه احساس و هیجان‌های ساختگی چیره ساخته و با استعانت بر واقعیات و منطق، راستی و درستی را که به خیر و صلاح بقای مملکت و قانون اساسی است هراندازه که بزعم مجریان تلخ و ناگوار می‌آید عرضه میدارند، به عناوین مختلف محکوم ساخته و هم چنان

میتواند در جامعه‌ای طبقاتی بوده و شامل گروهی خاص باشد، دیگر وطن دوستی و جانبازی و علاقمندی به شرف ملی نمیتواند ویژه افرادی باشد که حتی چنین تقسی را هم برای نفع شخصی و ارضای امیال خود بکار میبرند.

این چه سیاستی است که همواره گروهی معدود و مسخ شده مأموریت دارند که هر جنبش و انقلاب ملی و خواسته‌های مردمی را به عمال خارجی نسبت داده و از این روش تکراری و بر ملا شده به ضرر و حیات و شکوفائی ملت بهره برداری کنند؟ آیا این افراد لاف‌زن در روز تاسوعای حسینی به میان جمعیت یک پارچه و شرافتمند تهران آمده و ناظر و شاهد راه پیمائی منظم و عظیم ملت بوده‌اند؟ و آیا درک کرده‌اند که هیچ دسته و گروهی اخلاک‌گرا در به بهم ریختن صفوف فشرده آنها نبوده است؟ گویانکه در ایجاد نظم و آرامش روزهای تاسوعا و عاشورا و راه پیمائی آرام آن اطمینان قاطعی در دست بود ولی همین مناسبت و برای پیشگیری از هر اخلاقی گروه و نفری نمایندگان بنا بوظیفه وجدانی که داشته‌اند به موقع تلگرافی بشرح زیر بر رئیس مجلس جهت هشدار بدولت مخابره کردند.

”ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً بار دیگر ضمن تاکید به ضرورت شنیدن صدای انقلاب مردم ایران و درک اهمیت روزهای جاویدان تاسوعا و عاشورای حسینی شایع است که در تظاهرات آرامی که توسط ملت مسلمان در این ایام برگزار میشود عده‌ای عوامل مخرب و شناخته شده قصد بهم زدن نظم و دادن شعارهای خلاف و غیر واقع را دارند تا باین ترتیب موجبات کشت و کشتار مجدد افراد بیگانه، معتقد و با ایمان را فراهم سازند.

ما ضمن اعلام خطر بدولت هشدار میدهیم تا با احترام بخواسته‌های موجه مردم همانطوریکه خود نیز اعلام داشته و نمونه هائی از برگزاری تظاهرات آرام در مشهد و نظایر دیگر را عنوان کرده‌اند اجازه ندهند در این روزها حوادث ناگوار و خونینی اتفاق افتد که عواقب آن مسلماً غیر قابل جبران خواهد بود.

بدیهی است در صورتیکه توجه لازم باین تذکر که بموقع ارائه شده است صورت نپذیرد ما نمایندگان موظف هستیم بنا بسوگندی که در برابر قانون اساسی و حفظ حقوق ملت ایران ادا کرده‌ایم بوظایف قانونی خود عمل نمائیم.

دکتر محمد ستاری - دکتر علی صدیق اسفندیاری -
دکتر سیدعلی اکبر فیروزآبادی - ابوالحسن عاملی -
سید کریم کاظمی - نورالله قدسی - دکتر غلامعلی محمدی
کوشکی - عباس اخباری - رحمانقلی سیدی .

نظیر دوران گذشته اعمال ناروا و بی بنیاد یک مشت اجیر شدگان حرفه‌ای را موجه بدانیم؟

به پروردگار سوگند، تنها راهی که میتواند از گسریش و اشاعه افکار غیرملی و ضدبهنی در این مملکت جلوگیری نماید همان بازگفتن حقایق، پذیرفتن واقعیتها و تمکین کردن به آنها است زیرا در غیر اینصورت و نادیده گرفتن راه حلهای سیاسی وادامه روشهای خشن و اعمال زور و اختناق خودراه سقوط باین سراسیمه را بسیار ساده و آسان میسازد، زیرا باین آن میروید که روزی فراسد کینه‌ها آنقدر عمیق شود، داغ از دست رفتگان برای بازماندگان بانجا برسد و فریادها آنقدر گسترده شود که دیگر تنها مسئله انتقام مطرح شود و بدیهی است در چنین شرایطی نیز آنکه داغدار بوده و یا کسی که در اثر بدرفتاری جاننش بلب رسیده است تنها به قصاص می اندیشد و در چنین اوضاع و احوالی نیز دیگر تأمل و تعقل باقی نمی ماند تا شخص رنج کشیده بیندیشد که برای رسیدن به مقصود خویش به چه راه و طریقی کشیده و یا کشانیده شده است.

آخر چرا نباید تاکنون درک شده باشد که یکی از دلایل نشر سریع هرگفتار و دستور العملی در اجتماعات تنها باین دلیل است که در آن جامعه، حکومتی وجود ندارد که حتی با در دست داشتن چند درصد افکار و امیال مردم قادر نشده تا به همین نسبت مانع و رادعی برای نفوذ آن عقاید بوجود آورد.

اگر امروزه حکومتهای گذشته متهم میشوند که فساد، بی برنامگی، ارتشاء، بی بندوباری و هزار و یک خرابی و تباهی را رواج داده تا حدیکه امروزه بیشترین این افراد به محاق توفیق نیز افتاده اند، باید علاوه بر این اتهامات خیانت دیگری نیز که مسلماً اثرات آن بمراتب عمیق تر از این ناپکاری هاست متهم شوند و آن اینکه اینان حتی موفق نشده اند کمتر از یک درصد افکار عمومی را بخود جذب کنند تا لااقل به همین اندازه امید پایداری در مقابل هجوم فکری دیگران در داخل مملکت بوجود آید. بنابراین که

در بسیاری اوقات ناسامانیها تا به اینجا کشیده شده که حتی عدم اعتماد بدرجات منفی هم رسیده و در نتیجه عواقب مقاومت منفی پدیدار شده و مسلماً در چنین شرایطی است که هرگونه افکار و گفتار به سادگی و خیلی سریع نشر و گسترش مییابد و برای جلوگیری از آن نه تنها اسلحه و کشت و کشتار و شدت اختناق تأثیری ندارد بلکه حتی عکس العمل ها را در انبوه مردمی که صداقت و صفا را پیشه کرده اند شدیدتر مینماید.

اینکه در برابر چنین مشکلی تنها راهی که باقی

میماند، انتخاب دولتی است معتقد بدموکراسی واقعی که با داشتن حد متناسبی از افکار عمومی قادر باشد هم بر مشکلات داخلی فایق آید و هم بتواند با پشتوانه فکری و درصدی از افکار عمومی که او را تأیید میکند در مقابل هجوم فکری دیگران پایداری و مقابله نماید و این هشدار است که اگر چه از سیالها قبیل ویزگیهای آن بگوشها آشنا شده است ولی اکنون با ضرورت و لزوم بیشتری و حتی بصورت یک امر حیاتی خود نمائی میکند.

باید بخواهر ایران و موجودیت آن، دولتی زمام امور را بدست گیرد که در هیچیک از سطوح اجرائی آن از مدیر کل به بالا افرادی قرار نداشته باشند که در دوره اخیر سمت هائی داشته و چهره هائی غیر قابل پذیرش را برای مردم بوجود آورده اند. اکثر آنها یکبه امروزه در چنین مواضعی قرار دارند همان هائی هستند که بهر باد و نویسی جلد و رنگ عوض کرده اند و به میل خود آمار و ارقام اقتصادی، میزان تورم و سیاستهای وارداتی و صادراتی راحتی در مراجع رسمی مملکت نیز جا بجا میکردند. هزاران مسکن و خانه، رفاه و آسایش را بر روی کاغذ به مردم تحویل دادند در سیاستهای صنعتی و تولیدی بازرگانی، کشاورزی، فرهنگی، ارتباطی و برنامه ریزی و غیره و غیره همگام و همراه همان هائی بودند که امروزه سیاستهای مخرب و اقداماتشان محکوم شده و در نتیجه آن به این روز و روزگار نرفته ایم.

استمرار همین طرز تفکرها و غلو برداریها و پیش گونیهایی بی اساس و قضاوت های شتابزده درباره اعمال و کردار مردم که هم اکنون نیز جریان دارد کماکان در ایجاد ناباوریهها، عدم اعتماد و شدت مقاومت منفی در ملت دخالت داشته و شکاف موجود را عمیق تر میسازد و باید اعتراف کرد که در چنین شرایطی ایجاد باور در مردم و جلب افکار عمومی با ابزارهای موجود کاری غیر ممکن و بعید بنظر میرسد.

باید دولتی که قادر به جلب افکار عمومی است برنامه ای متکی با آرمان ملی ب مردم عرضه کند و بر اصل استقلال مملکت، استقلال ملی و رهائی کشور از قید اسارت های سیاسی و اقتصادی و اجرای قانون اساسی و استقرار جا کمیت ملی و دموکراسی در کشور پافشاری کرده و با نهایت صداقت و آگاهی در انجام آنها کوشا باشد و لازم است که این آرمان برآمده از افکار و نیاتی باشد که گروه هائی از توده مردم در شکل بخشیدن بآن نقش اساسی داشته باشند.

مسلم است که برای رسیدن باین مرحله موفقیت آمیز آن زمان میتوان اعتقادی راستین پیدا کرد که گروه های سیاسی و ملی که هم اکنون وجود داشته و نسبت هائی از افکار مردم را بخود جذب کرده اند با اطمینان و حرکتی هشیارانه فعالیت های سازنده و امیدبخشی خود را فشرده تر و متشکل تر ساخته و فرم و شکلی بآن بدهند تا در آینده این هم بستگی راهی سیاسی برای مشکلات امروز مملکت پیدا شود.

موضوع آنقدر حیاتی و اساسی است که در اجرای این فریضه هر چه کار امروز را به فردا محول کنیم و فرصتها و دقایق را از دست بدهیم، قصور بیشتری را در برابر تاریخ برای نسل امروز و فردای کشور بعهد گرفته ایم و این خطائی است که هیچگاه در پیشگاه ملت ایران قابل عفو و بخشایش نمیتواند بود.

در پایان نامه ای است از طرف عده ای از جوانان تحصیل کرده ولیسانیه در زمینه اعمال تبعیض در استخدام آنها که به مقام ریاست تقدیم می کنم.

رئیس - آقای قاسم زاده بفرمائید.

جعفر قاسم زاده - بسم الله الرحمن الرحیم - جناب آقای رئیس، همکاران عظام اوایل عاشورا گذرنامه خود را برای سفر به عتبات عالیات جهت اجازه و ویزا دادم لیکن توفیق نیافتم و بعلت عدم ویزا نتوانستم ایام عاشورا در آن مکان شریف تائب الزیاره باشم خدا را بشهادت میطلبم یکی از حاجات من از آستان ملک پاسبان اباعبدالله علیه آلافتحیه و التشاء خلاصی ملت ایران از معضلات موجود بوده است که آنرا دامنگیر ملت ایران نموده اند ناچار با قامت شدم و از راه دور سلام بر سرور شهیدان و سالار آزادگان را هرروزه در تهران برگزاف و از روح پرفتوح حضرتش بمصدق قسمتی از آیه کریمه احیاء عند ربهم یرزقون، استغاثه نموده و مینامیم که از خداوند جل و علا رفع پریشانی این ملت عزیز را هرچه زودتر بخواهد و ما را از این گرداب نجات دهد

امام حسین علیه السلام ۱۳۳۰ سال قبل در راه نجات دین جد خود همه هستی خود را فدیة داد تا دین اسلام و آثار جد بزرگوارش باقی بماند چنانکه همین موفقیت را بدست آورد خون پاکش که در دشت کربلا ریخت نهال اسلام را از ریشه محکم ساخت و در آخرین نفس ذکرش رضاً براضک لامعبودلی سواک بود آری مزارش نه تنها در کربلا است بلکه در دل تمام شیعیان و مسلمانان جهان میباشد مصیبت او هرگز از خاطرها محو نمیشود و بارگاه او محل اجابت دعا و تربت آن شفای دردها است امروز ۱۳ محرم است لازم میدانم از پشت این تریبون بگویم السلام علی الحسین و علی ابی الحسین و علی اولاد

الحسین و علی اصحاب الحسین و رحمت الله وبرکاته خدای حسین را به ارواح طیبه اباعبدالله و نیای بزرگوارش قسم میدهم که ملت ایران را از شر بی خدایان و گزند دشمنان ملک و ملت مصون و تمامیت ارضی و استقلال آنرا در کف حمایتش محفوظ دارد همانطور که عرض کردم بعلت محرومیت زیارت ایام عاشورا دلی شکسته دارم که بیشتر عنوان کردن آن باعث ریا خواهد شد باین حال خیر تأسف باری از حوزه انتخابیه ام شهرستان رودسر و حوادث ناگواری در ایام تاسوعا به بعد رسیده که بحکم وظیفه تذکر آنرا بدولت لازم دانسته و دیشب در مجلس خوابیدم و اکنون باستحضار میرساند مردم شهرستان رودسر مردمی مذهبی و مین دوست و علاقه مند باستقلال مملکت و تمامیت ارضی کشور خود هستند در ادوار گذشته امتحان خود را داده اند بدرسخت ترین ایام جان برکف در حفظ قانون اساسی و بقای کشور و تعالی آن از هیچگونه مجاهدتی غافل نمانده اند که بیش از این با اختصار وقت مجال گفتن آن نیست لذا حوادث مذکور را باختصار بیان کرده از دولت تعقیب مسببین را به سرعت و اشد مجازات خواستارم در شب و روز تاسوعا و عاشورا سه حادثه بزرگ رخ داده که هر یک درخور اهمیت است اول حجة الاسلام آقای حاج سیدضیاءالدین روحانی امام جمعه رودسر مورد کتک کاری و بی احترامی پلیس قرار گرفته و اکنون در منزل بستری است به محض اطلاع تلفوناً احوال گرفتم و به جناب طباطبائی استناد از گیلان متذکر شدم که امر به رسیدگی نماید تاکنون خبری از اقدام ایشان بمن نرسیده.

۲- تنها پزشک فرشته خصال رودسر جناب دکتر رئیسین را که ۱۴ سال جوانترین ایام زندگی خود را برای درجه دکتری در انگلستان گذرانیده و چندسال است با نهایت صمیمیت در مسقط الرأس خود شهر رودسر طبابت نموده و مورد احترام همگان میباشد مورد بی احترامی و با حضور پلیس شیشه های اتومبیل آنرا خورد و قصد کشتن او را در حین عبور از خیابان داشتند که با اهانت به نامبرده و خونسردی او غائله به خیر گذشته است تعقیب مرتکبین مورد تقاضا است.

۳- دوشنب قبل در رحیم آباد که دارای پاسگاه ژاندارمری است عده ای به شهر ریخته ضمن شکستن شیشه های بانک و مغازه ها و خانه های مجاور خانه و کاشانه شخص محترمی را طعمه خریق نموده و در ساعت یک بعد از نیمه شب صاحب خانه سید اولاد پیغمبر بنام رضوی

با زن و بهداشت را در آتش میسوزانند این اخبار وحشی در آن ناحیه پدید آورده که باید هرچه زودتر مرتکبین دستگیر و مأمورین سهل انگار مجازات و درجولگیری اینگونه حوادث و تکرار آن غافل نماند جناب آقای ناظمی معاون محترم نخست وزیر استدعا دارم سعی فرمائید مردم رو در روی هم قرار نگیرند زیرا در اینصورت مشکلات دشوار خواهد شد. تو خود حدیث مفصل بخوان از این مجمل به عرایضم خاتمه" داده در مورد تصفیه آب شهر رودسر که ۳ میلیون تومان اعتبار موجود دارد آب آن به علت آلودگی اکثریت مردم را به انواع امراض داخلی مبتلا ساخته و ۳ دفعه در دولتهای گذشته مورد سوال اینجانب قرار و بدون نتیجه مانده است تکرار نموده و پاسخ سوال را مطالبه دارم و از وزارت نیرو استدعا میکنم برای تصفیه خانه آب شهر رودسر و تصفیه آب نهرهای تابعه این شهرستان از تهران مهندسی روانه نماید زیرا کار انجام این معضل در اداره آب و فاضلاب گیلان رشت ساخته نیست و تمام تعهداتی را که رشت کتباً متعهد شده بودند در مهر ماه سال جاری آب شهر را بطور امانی تصفیه کنند و با اهدای زمین کافی از طرف شهرداری کان لم یکن باقی مانده کتباً عجز خود را در انجام این پروژه اعلام داشته اند در خاتمه عرایض خود اعلام میکنم ایران کشور عزیز ملت ایران است بهیچ کشور و ملتی اجازه مداخله در امور داخلی و سپاسی و اغوای ملت ایران داده نمیشود هر چه تاکنون کرده اند به شدت مورد تنقیر و انزجار ماست خدای بزرگ هزاران سال این مملکت را حفظ کرده و خواهد کرد باشد که هم وطنان گرامی در هر صنفی بکار فعال هر چه تمامتر خود بپردازند تا به کوری چشم دشمنان ایران مملکت پیشرفت خود را بیش از پیش باز یابد پاینده باد ایران عزیز (احسنت)

رئیس - آقای حیدرزاده فرمائید.

خلیل حیدرزاده امین - بنده پنج دقیقه از وقت را به جناب آقای دکتر دادفر می‌دهم

بسم الله الرحمن الرحیم - جناب آقای رئیس و همکاران از جناب سلام بر حضرت حسین (ع) و یاران وفادار این شهید راه حق و حقیقت که با ایثار خون خود کاخ ظلم و استبداد و بی‌دینی را متزلزل ساخت و سلام و تسلیت بر حضرت زینب کبری که صبر را یزاق در آورد و با سخنان پرشور و پرفرود خود دنیا را متوجه مظلوم بنی‌امیه نمود سلام بر پیروان حق و حقیقت که در ادوار زمان برای تقوا و فضیلت قیام نمودند و مردانه جان باختند

ولی اسیر ذلت و پستی نشدند و جیفه دنیای چند روزه با همه فربندگی نتوانست در ارکان ایمان آنها بخدا تزلزل بوجود بیاورد. درود بر ملت متحد و مسلمان ایران که در این سالگرد قیام حسینی با درک و لمس حقایق برجانبی و اجنبی پرست اجازه ندادند در صفوف منظم و متشکل آنها رخنه نمایند. درود بروحانیون تهران و شهرستانها که در نمایش مذهبی روزهای تاسوعا و عاشورای حسینی بدینا ثابت کردند نظم و نظام و آرایش توأم با بیداری و هوشیاری جزو سجایای اخلاقی و معتقدات دینی و مذهبی ملت اصیل ایران می‌باشد تا کتیک بسیار منظمی که در حفظ نظم و ترتیب دستجات عزادار حسینی بکار رفته بود باعث افتخار و سربلندی بود.

سپاس از دولت بیدار و هوشیار ایران که در حفظ شعائر دینی و مذهبی و ایبت و عظمت این روز بزرگ مذهبی از تلاش و کوشش دریغ نمود دور اندیشی و واقع بینی او را می‌ستائیم و بر آرتش دلیر و برادران سرباز خود که حافظ استقلال وطن و حافظ جان و مال و ناموس ما هستند درود می‌فرستیم از درگاه احدیت بی‌نیاز نیازمندان خواستاریم که ملت مسلمان ایران را بیش از پیش متحد و آنها را در مسیری قرار دهد که همان اصلت معنوی نهضت حسینی را با فضیلت و تقوا و پرهیزکاری توأم دارا باشد.

خداوند ما را از غرور و وسوسه نفسانی و شریطانی محفوظ بدار دین و مملکت ما را از گردن نفاق و تفرقه در پناه خود بگیر.

جناب آقای نخست‌وزیر - آیا میدانید طبقات مختلف جامعه ایران اعم از روحانی - دانشگاهی، دانشجو، دانش‌آموز، کارمند - کارگر، تجار و اصناف، کشاورز چه می‌گویند و چه می‌خواهند؟

آنها می‌گویند با فساد و فاسد قاطعانه مبارزه کنید و خائنین به ملک و ملت و بت‌المال را سریعاً به کیفر اعمال خود برسانید و به عنوان کمبود کادر قضائی و غیره به تأخیر نیندازید آنها را در یک محکم فوق‌العاده بطور علنی محاکمه کنید تا عبرت دیگران باشد و عصیان و طغیان ویدی و ناپاوری مردم فروکش نماید.

موقعی که صحبت از مبارزه با فساد و فاسد به میان می‌آید هدف تمام کسانی است که در گذشته باین ملت خیانت کرده‌اند نه اینکه با گرفتن و زندانی کردن چنگزفر مسئله را پایان یافته تلقی نمایند و همان فساد و تباهی و

شوم و کلاشکنی کاغذبازی و مردم‌آزاری و نارضاضی تراشی هم اکنون در دستگاههای اداری مملکت بقوت خود باقی است اگر گذرتان به یکی از سازمانهای دولتی و نیمه دولتی در تهران و شهرستانها و حتی بخشها بیفتد ملاحظه خواهید فرمود که با کمال وقاحت و بی‌شرمی برای گرفتن رشوه امروز و فردا می‌کنند و برای کار چند دقیقه‌ای روزها و ماهها و سالها مراجعین را سر میدوانند و عملاً برای مملکت نارضاضی تراشی می‌نمایند و خدیتگذاران صدیق و باایمان را که در اکثر دستگاههای مملکتی صادقانه خدمت می‌کنند بدنام می‌نمایند امید است سریعاً باین مسائل رسیدگی و اصل تنبیه و تشویق را در سازمانهای مملکتی حاکم و ضابطه‌ها را بر رابطه‌ها تفوق بدهید.

هفته گذشته ۲۴ ساعت در حوزه انتخابیه خود بودم و با وجود کمی فرصت با روحانیون عالیقدر و عده‌ای از فرهنگیان شریف و هنرجویان و دانش‌آموزان عزیز و طبقات مختلف مردم منطقه بناب و ملکان چند ساعتی صحبت داشتم مطالب مطرح شده همه‌اش برحق و قابل تعمق و رسیدگی بود این وطن پرستان واقعی همه از یک درد جانکاه می‌نالند درد فساد و درد رشوه و درد دزدی و درد تبعیض و درد بی‌توجهی مسئولین سازمانهای مملکتی و کاغذبازی و کارشکنی پیشنهاد می‌نمایند در هر بخش و شهر و شهرستان چند نفر معتمد بی‌جیره و مواجب که مورد وثوق و اعتماد مردم هستند از بین مردم بوسیله خود مردم انتخاب شوند و بین ملت و دستگاههای اداری آن شهر ناظر بیطرف باشند و گزارش و اظهار نظر آنها در حق مسئولین دستگاههای اجرایی هر محل مورد قبول دولت و استانداران در مرکز استان قرار گیرد تا نارضاضی‌ها از بین برود این یک فکر ایرانی است برای ایران و اندیشه ایست خالصانه امید است مورد توجه قرار گیرد و خدمت شایسته تحقق پذیرد.

خوشحالم از اینکه جناب آقای نخست وزیر با طبقات مختلف جامعه در جلسات گفت و شنود شرکت دارند متأسفم از اینکه بعلاوه گرفتاریهای مملکتی نتوانسته‌اند با نمایندگان مجلس بطور استانی تماس بگیرند و از اطلاعات این مشاورین دلسوز و علاقمند که بدردهای اجتماعی مناطق مختلف کشور آشنائی دارند استفاده نمایند امید است این برنامه صحیح و پسندیده گفت و شنود بصورت یک برنامه ملی در سطح کشور آغاز شود و مسئولین مملکتی در تهران و شهرستانها و بخشها با طبقات مختلف جامعه جلسات گفت و شنود هفتگی تشکیل بدهند علاوه بر اینکه

مردم را در جریان حقایق قرار دهند مردم بیابند مشکلات اجتماعی و اداری خود را بدون واسطه با مسئولین مطرح نمایند مطمئن باشید باز بین رفتن فاصله‌ها نارضاضی‌ها نیز از بین خواهد رفت (صحیح است). در هر جامعه هر قدر فاصله طبقاتی کمتر باشد نارضاضی‌ها نیز کمتر خواهد بود همه در صحبت و ابراز عقیده متفقند همه می‌خواهند این فاصله کمتر شود ولی با حلوا حلوا گفتن دهن شیرین نمی‌گردد اگر خدا نکرده مارکتی بمن نجسباند پیشنهاد می‌کنم برای از بین بردن یا کمتر کردن فاصله طبقاتی باید در ثروت و درآمد و مالکیت حدودی باشد. بنده پیشنهاد می‌کنم وزارتخانه‌های اضافی را حذف و معاونین و مشاورین و مدیران کل را در سازمانهای دولتی تقلیل بدهید زیرا تعداد هر چقدر کمتر باشد اختلاف نظر کمتر خواهد بود و تصمیم گیریهای منطقی سریعتر به مرحله اجرا و عمل در خواهد آمد. (صحیح است) در اینجا از وزیر محترم کشاورزی و عمران روستائی در مورد لایحه بخشودگی بهره اقساط بدهی کشاورزان و تأسیس اطاق کشاورزی صمیمانه تشکر نموده و توجه ایشان را بواقعتهای تلخ در امر کشاورزی جلب و ضمن بزشمردن نا کامیها و دردها درمان آتر این آرائه می‌نماید:

در بقای شرکتهای تعاونی تولید و شرکتهای سهامی زراعی و با هر شرکت ضرر بده تعصب بخرچ ندهید بیابند برای نمونه در وضع اسف بار اعضاء شرکتهای تعاونی تولید منطقه ملکان که ۱۹ روستا در ه شرکت تعاونی تولید ادغام شده مطالعه کنید اگر دیدید که حداقل و حداکثر عایدی سالانه کشاورزان عضو از ۳۶ تومان شروع و از ۵۰۰ تومان تجاوز نمیکند تصمیم عاجلی اتخاذ فرمائید.

اعلام کنید هر کس زمینهای بایر را دایر و آباد کند و سه سال کشت و زرع نمایند مال او خواهد بود و اداره کل کشاورزی برای آن زمین سند مالکیت خواهد داد مطمئن باشید کشاورزی مملکت رونق دیرینه خود را باز می یابد و بعد از یک یا دو سال دیگر، بخود کفایتی کامل می رسیم و از لحاظ ارزاق عمومی طفیلی و محتاج غرب و شرق نخواهیم بود.

منطقی نیست ایران باین عظمت و با ملتی بدین زحمتکشی محتاج خارجی باشد.

جناب نخست وزیر جناب وزیر کشاورزی جناب وزیر بازرگانی ملت ایران بخصوص کشاورزان یکدل و یکصدا می گویند ما میوه خارجی نمی خوریم نمی خوریم نمی خوریم هیچ کس از شما گلایه نخواهد کرد چرا میوه خارجی نمی آورید سعی کنید میوه ایرانی را از کشاورز و باغدار ایرانی در موقعش به قیمت خوب و عادلانه خریداری و در سردخانه ها نگهداری و در موقعش بدست مصرف کننده برسانید جناب وزیر کشاورزی بدهقانان آزاد شده سند مالکیت بدهید تا با دلگرمی بیشتر به فعالیتهای کشاورزی بپردازند و انجام معامله زمینهای هر روستا برای ساکنین آن روستا خواه صاحب نسق باشد یا نه بلامانع اعلام دارید تا خود روستائیان بتوانند بدون دخالت دولت شرکتهای تعاونی تولید یا غیره تشکیل بدهند دولت فقط در تهیه بذر خوب و سمپاشی و دادن کود شیمیائی مجانی یا ارزان اقدام نماید این تذکر عدم مداخله دولت از این لحاظ است که تجربه نشان داده دولت نه تاجر خوبی میشود و نه کشاورز خوب به ملت امکان بدهد و آزادی عمل بدهد تا بطور سنتی و صنعتی مملکت را بخود کفایتی برسانند.

توجه وزارت محترم کشاورزی را بضرورت تجدیدنظر در قانون منع قطع بی رویه درخت و قانون گسترش کشاورزی در قطبهای کشاورزی و اصلاح قانون آبیاری و حفر چاه جلب می نماید.

شاهنشاه اولین ایرانی وطن پرست و ملت دوست و دردشناس بودند که بخاطر کشاورزان و کشاورزی مملکت اسلاک موروثی خود را بین کشاورزان تقسیم فرمودند بدین نیت پاک که مالکین عمده از این عمل انسانی شاه تبعیت و خود رأساً به ارباب و زعیبی پایان بدهند متأسفانه فئودالها بخواب خرگوشی فرو رفتند و به حقایق زمانی توجه ننمودند تا اینکه انقلاب شاه و مردم بوقوع پیوست و قانون اصلاحات ارضی به بردگی انسانها

خاتمه داد و مالکین عمده بجای اینکه پول دهات خود را در سرمایه گذاریهای صنعتی کشور بکار گیرند و مملکت را بسوی صنعتی شدن سوق بدهند آمدند در فئودالیه مسکن بکار بردند و آپارتمانهای تهران را به بد تصرف خود گرفتند دولت باید برای حل مشکل مسکن این آپارتمانها را خریداری و به اقساط طولانی به کسانی بفروشد که در تمام ایران خود و خانواده اش حتی یک وجب زمین و خانه ندارند.

فرمانهای اخیر شاهنشاه که در یک مرحله حساسی شرفصدور یافته باید مورد توجه دقیق دولت و ملت قرار گیرد بخصوص امیدواریم خاندان جلیل سلطنتی و وابستگان و بیوستانگان بذریع شاهنشاهی و درباریان از لحاظ تبعیت و پیروی از نیات عالی شاهنشاه برای تمام مردم این مملکت بهترین سرمشق باشند از قضات شریف و پاکدامن که مورد وثوق شاهنشاه و ملت هستند و اجرای کامل فرمان شاهانه را به عهده گرفته اند استدعا دارد برای پایان دادن به شایعات به مسئله زمینهای اطراف شاهگلی تبریز و زمینهای مربوط به مسکن فرهنگیان تبریز و زمینهای اطراف خسروشاه و زمینهای یام مرند رسیدگی نمایند

بمناسبت سالگرد حقوق بشر تعداد ۷۰۰ نفر از زندانیان عادی و سیاسی مملکت مورد عفو ملوکانه قرار گرفت و زندانیان به آغوش گرم خانواده ها بازگشتند ضمن تقدیس نتایج این عنایت شاهانه امیدواریم تا آخر سال ۵۷ حتی یک نفر بنام زندانی سیاسی نداشته باشیم.

در اینجا توجه جناب وزیر دادگستری را به اصلاح قانون ظالمانه مواد مخدر جلب می نماید توضیحات لازمه در صفحه ۲۰ صورت مذاکرات شماره ۱۹۱ مفصلاً داده شده امید است مورد عنایت قرار گیرد.

قانون استخدام کشوری باید بکلی دگرگون شود و قانونی که بتواند هرگونه تبعیض را در سطوح مختلف از بین ببرد با نظرخواهی از طبقات جامعه تدوین و تنظیم و برای تصویب به قوه مقننه تقدیم گردد یک کاسه شدن حقوق و مزایا و فوق العاده شغل باید مورد توجه قرار گیرد هرگونه تبلیغ در مورد افزایش حقوق اکیداً ممنوع شود تا از هرگونه تورم حتمی جلوگیری نماید همطراز حقوق بازنشستگان و توجه فوری بوضع آنها را مورد توجه قرار دهید و برای تمام سازمانهای مملکتی شرکت های تعاونی توزیع تشکیل و ارزاق عمومی را با قیمت تثبیت شده در اختیار کارکنان دولت قرار دهید.

در صورت مذاکرات شماره ۱۹۱ بوزارت محترم کشور پیشنهاد شد عوارضات گوناگون و رنگارنگ انجمنهای شهر و شهرستان و استان را که باعث نارضایتی مردم شده لغو و عوارض یکسان و یک نواخت برای شهرداریهای کشور بطور استانی یکسان تدوین و مشروط نمایند دیناری از این پول برای پرسنل اداری پرداخت نکنند فقط بمصرف عمران و آبادی همان شهر برسد و برای انجمنهای شهر و شهرستان و استان از طرف دولت مانند اعتبار نمایندگان که بسیار مؤثر و سودمند بوده داده شود تا بدون تشریفات دست و پاگیر بمصرف برسانند و بشهرداریها اجازه داده شود کارهای عمرانی را تا ۵۰۰ هزار تومان بطور امانی یا نیمه امانی با نظارت مسئولین اجرایی هر محل بدون دخالت استان انجام دهند از نظر ارزانی و سرعت به نفع شهرداریها میباشد.

بوزارت فرهنگ و هنر پیشنهاد می نماید شعراء و نویسندگان و اهل قلم را مورد حمایت همه جانبه خود قرار دهد و چون این انسانهای شایسته اکثرأ اهل مادیات نبوده و نیستند در نتیجه خود و وراث آنها بعلت عزت نفس حاضر بانفای وضع فقر مالی خود نیستند کلیه وراث شهیدان وطن بهر وضع و کیفیت که باشند باید مورد حمایت و یاری دولت قرار گیرد و از بیت المال ملت برای آنها مستمری منظور گردد.

مقرره مشاهیر و مفاخر ملی و دینی بطرز آبرومندی بازسازی شود بخصوص برای روحانیون آزادی طلب و مشروطه خواه و مجاهدین وطن آراگماهای مجللی که درخور شان جان بازان وطن باشد با مشارکت مردم شریف ایران ساخته شود در این مورد پیام نخست خود را متوجه طبقات مختلف مردم غیور آذربایجان شرقی و غربی و تجار آذربایجانی مقیم تهران نموده استدعا دارد در این امر خیر و ملی پیشقدم باشند و از مفاخر ملی و دینی و علمی و فرهنگی و مجاهدین خطه آذربایجان بنحوشایسته تجلیل فرمایند.

سازمان رادیو تلویزیون ملی ایران برای هدایت و ارشاد جوانان و تحکیم مبانی جامعه و تقویت روح فضیلت و تقوا و روح خداشناسی در مردم از وجود روحانیت و اساتید علمی استفاده نماید و با مراجع دینی و علمی و ملی مصاحبه هایی انجام دهد و حتی بسیار دیده شده که در مورد فتوای عید فطر فقط بذکر نظرات مراجع تقلید اکتفا شده در صورتیکه می توانید فرمایشات و فتوای حضرات آیات عظام را با عکس و تصویر و یا ضبط حضوری یا تلفنی

صدای این مراجع عالیقدر و مورد احترام صدای آنها را بگوش میلیونها مسلمان برسانید امیدوارم باین مسائل دینی و مذهبی توجه بیشتری مبذول خواهید فرمود.

گفتنی ها زیاد است و فرصت کم لذا خلاصه نیازمندیها و مشکلات منطقه ۲۰۰ هزار نفری بناب و ملکان را جهت درج در صورت مذاکرات مجلس تقدیم و از مقام ریاست استدعا دارد مقرر فرمایند عیناً چاپ فرمایند تا اگر مسئولین اجرایی مملکت مطالعه کردند با مشکلات و خواسته های منطقه بزرگ آشنائی داشته باشند.

در اینجا توجه مخصوص تیمسار ارتشبد شفقت استاندار محبوب آذربایجان شرقی را به اهمیت مسائل و مشکلات این منطقه جلب و با اتکاء به حسن نیت و علاقه و دلسوزی آن سرباز راستین وطن استدعا دارد این صورت مذاکرات و صورت مذاکرات شماره ۱۹۱ مجلس شورای ملی را شخصاً مطالعه و مورد عنایت قرار فرمایند.

۱- دره روستای منطقه ملکان لوله کشی شده بعلت خیانت علنی پیمانکار و بی توجهی مسئولین امر حتی برای نمونه در منبع و لوله های روستای حمید و قطار آب وجود ندارد.

۲- حدود ۵ سال پیش روستای آخوند قیلاقی لوله کشی شده ولی چاهی حفر نکرده اند مردم ناراحت هستند.

۳- پیمان حفار چاه ۱۰ هزار تومانی دوشت کوچک با بیش از ۲۰۰ هزار تومان به نتیجه نرسیده.

۴- لوله کشی روستای شورکل و خانه برق در بناب تحویل داده نشده اهالی سخت در مضیقه هستند و همچنین روستای شیرین کند و قلی کندی در ملکان این سرنوشت را دارد.

۵- اعتبار راههای روستائی تأمین شده ولی بارسیدن فصل زمستان شروع نشده در مسیرها راههای تصویب شده چند پل مورد نیاز است که راه عبور یکصد پارچه آبادی را تشکیل می دهد مورد توجه قرار نگرفته از آن جمله پل جلو روستای احمدآباد و سالارآباد و گذر تازہ قلعه و شهرزول و چند پل کوچک دیگر و پوشش پل روستای قوشقیه موارد عرض شده را حاضریم شخصاً نشان بدهم و اعضاء انجمن شهرستان مراغه نیز می توانند یکایک موارد را برای العین نشان بدهند.

۶- جاده تبریز و مراغه که کلاً حدود ۱۲۰ کیلو متر می باشد در عرض ۵ سال درست نشده و خونهای ناحقی نیز در این جاده خراب ریخته شده و بالش بگردن مسئولین راه و ترابری استان و پیمانکار می باشد.

۷- اسفالت و تعریض ورودیهای شهر بناب و ملکان طبق صورتجلسه تنظیمی در کاخ استانداری آذربایجان شرقی با موافقت وزیر محترم راه و ترابری که در جلسه حضور داشت بمعهده اداره کل راه و ترابری استان محول شد تا با همکاری حوزه راهسازی استان بوسیله پیمانکاران انجام شود متأسفانه بعد از گذشت بیش از یکسال بهانه بنی اسرائیلی می تراشند.

۸- خط کمربندی غرب بناب بوسیله وزارت محترم مسکن و شهرسازی تأمین اعتبار شده و طبق دستور وزیر محترم راه و ترابری قرار شده تسطیح مسیر و پرداخت خسارت عرصه و اعیان را اداره کل راه و ترابری استان انجام بدهد متأسفانه تاکنون عمل نشده و روی اصل تحریک چند نفر شکایت نموده بان جهت تأخیر می کنند ولی خواسته قلبی مردم شهر ۵ هزار نفری را نادیده می گیرند که خواستار تسریع و شروع عملیات احداث خط کمربندی غرب بناب می باشند.

۹- تسریع در عملیات برق رسانی روستاهای منطقه بناب و ملکان که اعتبار آن تأمین شده است.

۱۰- تبدیل منطقه ۲۰۰ هزار نفری بناب و ملکان به شهرستان و دادن یک کرسی پارلمانی جداگانه.

۱۱- تأسیس دادگاه بخش مستقل در ملکان و دادگاه شهرستان در بناب و احداث ساختمان آنها.

۱۲- احداث بیمارستان ۵ تختخوانی توأم با زایشگاه در ملکان که بیش از یکصد هزار نفر جمعیت دارد.

۱۳- تجهیز شبکه بهداشتی و بهداشتی بناب و افزایش درمانگاه و خانه های بهداشت روستائی.

۱۴- تأسیس مدرسه کشاورزی شبانه روزی و آموزشگاه حرفه ای مقدماتی و هنرستان در ملکان.

۱۵- تأسیس هنرستان صنعتی در بناب با توجه بعد نصاب دانش آموز داشتن ضابطه.

۱۶- احداث مدرسه ۲ کلاسه پیش ساخته در مرکز بناب و ملکان و تأسیس آزمایشگاه مرکزی.

۱۷- احداث ۵ کلاس مدرسه روستائی در منطقه بناب و ملکان و افزایش اعتبار تعمیراتی.

۱۸- تخصیص پول تقدیه جهت احداث مدارس شهری و روستائی و تجهیز مدارس.

۱۹- تأسیس اداره ثبت اسناد و املاک در ملکان و تأسیس اداره ثبت احوال ثابت در بناب و ملکان.

۲۰- احداث سیلو در بناب و ملکان و افزایش سهمیه غله و نان و قند و شکر و دخانیات و مخوار و بار.

۲۱- نصب ماشین آلات کارخانه نان ماشینی بناب

و احداث کارخانه نان ماشینی در ملکان.

۲۲- تأسیس اداره کشاورزی و ترویج و مبارزه با آفات نباتی و دامی در منطقه بناب و ملکان.

۲۳- تأسیس اداره شهربانی در ملکان و تبدیل پاسگاه بناب به گروهان ژاندارمری و تأسیس پاسگاه پلیس راه.

۲۴- افزایش اعتبار شهرداریهای بناب و ملکان و تجدید نظر در درجه بندی آنها با توجه بضایطه های موجود.

۲۵- احداث کشتارگاه در بناب ضروری است و برای حفظ بهداشت عمومی کشتارگاه قدیم بخارج شهر انتقال داده شود.

۲۶- احداث گورستان آبرومند و غسلخانه در بناب و رختشویخانه در ملکان و حمام در ۲۰ روستا.

۲۷- احداث میدان تره بار در بناب و ملکان ضروری است.

۲۸- اعطای نقشه هادی و جامع شهر بناب و ملکان جنبه حیاتی دارد و سال مکاتبه بجائی نرسیده.

۲۹- احداث فاضلاب در ملکان و شروع فاز دوم فاضلاب شهر بناب.

۳۰- احداث پارک عمومی و احداث خیابان در داخل شهر بناب و ملکان لازم است.

۳۱- ساختمان بخشداری و ادارات پست و کتابخانه عمومی در بناب و ملکان تحویل نشده.

۳۲- ساختمان خانه پیش آهنگی- خانه جوانان- تربیت بدنی و میدان ورزشی بناب و ملکان شروع نشده و جوانان این منطقه راناراضی نموده است و سالن اجتماعات شهری نیز لازم است.

۳۳- سیل بند بناب نیمه تمام مانده جوابگوی خسارات حاصل از سیل چه کسی خواهد بود؟

۳۴- توسعه شبکه آبرسانی بناب و ملکان ضروری است و تحویل آب مشروب شهر بسازمان آب و برق استان.

۳۵- تأمین آب آشامیدنی ۴۵ روستای منطقه بناب و ملکان.

۳۶- تسریع در عملیات سدسازی رودخانه صافی چای و مردق و چاوان که سابقه طولانی آن در سازمان آب و برق استان موجود است برای کشاورزان منطقه جنبه حیاتی دارد.

۳۷- تسریع در عملیات کابل کشی و ساختمان نیمه تمام مخابرات بناب و شروع عملیات ساختمانی تلفن خود کار شهری ملکان.

۳۸- موتور ژنراتور برای رادیو ۸۰۰ کیلوواتی آذر- آبادگان مرکز فرستنده بناب بعلت خاموشی برق لازم است
۳۹- احداث میهمانسرا- چایخانه سنتی از طرف اطلاعات و جهانگردی و احداث خانه های سازمانی.

رئیس - آقای دکتر دادفر بفرمائید.

دکتر دادفر - نمایندگان محترم مجلس استحضار دارند که مراسم جشن نجات آذربایجان بمناسبت تقارن با ایام عزای عمومی ملت ایران یعنی عاشورای حسینی، حسب الامر شاهنشاه، امسال برگزار نشد امروز اولین جلسه ای است که بعد از ۲۱ آذر در مجلس تشکیل میشود در تاریخ ملل لحظات و ایامی است که وقتی ملتها خودشان در جریان این حوادث هستند به عظمت آن پی نمی برند بعد از اینکه مدتی گذشت و این حوادث به تاریخ سپرده شد آدم وقتی تاریخ را می خواهد بخواند آنوقت واقعا مو بر اندامش راست می شود کسانی که در جریان قرارداد منحوس ۱۹۰۷ بودند که قرار به تجزیه ایران گذاشته شده بود شاید نمی دانستند که آنروز سرنوشت مملکتشان در چه حال است و کسانی هم که احياناً در جریان وقایع آذربایجان و وقایع ۲۱ آذر قرار داشتند، اهمیت موضوع را آنطور که امروز مطرح است شاید آن روز حس نمی کردند اما ما که در آذربایجان بوده ایم و خانواده های ما که در آذربایجان بودند بیاد می آورند چطور یک عده را از طرف بیگانگان در مواضعی گماشته بودند و یکده مردمانی را که عاشق و وطنشان بودند و واقعا عاشق بودند شنیده اید زیر نفوذ و زیر حمایت سرنیزه خارجی چه بلاها برشان آوردند فرقه ای بنام فرقه دمکرات آذربایجان بوجود آوردند و برای آذربایجان دولت مستقل، مجلس مستقل و بعد مقدمات رفتارندوم و نظر خواهی عمومی را فراهم کردند و برای تجزیه این استان عزیزمان تلاش میکردند ما تاریخ را خوانده ایم و دیدیم که بعد از ۲۱ آذر کسی که با نام کاپوئی در نانوئی شاطر بود معلوم شد ژنرال کشور بیگانه است وقتی کسی بنام بی ریا که سرسپور یک محله بود آمد وزیر فرهنگ شد اصلا فکرش را نمی کردیم آنها توانستند در موضع خودشان عوامل خود را بگمارند و موفق شدند که با تبلیغات ماهرانه این اوضاع را بوجود بیاورند دولت ایران وقتی نیروی نظامی را برای استقرار آزمایش فرستاد در همین شریف آباد نیرویی گرفت و قیام کنندگان آن روز علیه دولت (در زیر لوای آزادی و دموکراسی) متوجه شدند که ارتش بکمک آمده است و قیام آنها بجائی نخواهد رسید

و یکی از خائنین شماره یک آنها که همان کاپوئی معروف بود که چندی قبل در موقع جاسوسی دستگیر شد فرمانده لشکرشان هم تسلیم شد و شورش آنها سرپرست ماند اگر چه بر سر آذربایجان آن بلاها آمد، اما اگر آن روز شما رژه هزاران نفر افراد را در مقابل تریبون که پیشه وری صحبت می کرد می دیدید می گفتید که آذربایجانی خودش خواسته اما به محض اینکه خاك ایران از نیروی اجنبی تخلیه شد و سربازان بیگانه وطن ما را ترك کردند و حمایت مستقیم سرباز بیگانه از سر این ملت مرتفع شد قبل از اینکه حتی قوای ارتش با آذربایجان برسد، مردم آذربایجان قیام کردند و توانستند خائنین را در هر درجه ای که بودند بجز آنها که فرار کردند به سزای اعمال خود برسانند.

منصور صادقی - بفرمائید برای تفکیک آذربایجان چه کسی گفت اگر دستم را قطع کنند این سند را امضاء نخواهم کرد.

دکتر دادفر - بله، شاهنشاه فرمودند، عرض شود حضور نمایندگان محترم آنها که بخارج فرار کردند، آنهائی که به ساز بیگانه رقصیدند ببینید بر سرشان چه آمد، یکی کشته شد یکی به کشور دیگر فرار کرد اگر یکی دو نفر هم توانستند جان سالم بدر ببرند نمونه اش دکتر جهانشاه معاون پیشه وری بود که توانست جان سالم بدر ببرد نیدانم شما مصاحبه او را در او شب قبل در رادیو شنیدید یا نه و آمد وطن پرستانی هم که قبلا فعالیتهائی کرده و امروز نامد شده اند بودند ولی اگر کسی به این راه کشیده شد برگشت نداشتند می گذارند بر گرد داین است خطری که مملکت و جوانان ما را تهدید می کند والان هم تهدید میکند آقایان اگر ما از آذربایجان صحبت میکنیم بلحاظ این نیست که فداکاری مردم و ارتش را احياناً بخر کسی بکشیم اما بقول معروف «شکسته استخوان داند بهای مومیائی را» شما شاید ندانید که چه به سر مردم می آوردند آنروز هدف مبارزه با فئودالیسم بود و تبلیغات بطور کلی همه اش فئودالیسم، فئودالیسم، فئودالیسم، ریختند مردان معموری مثال یقوانی هاراروز روشن در خیابان ها تکه و پاره کردند، و اما امروز هدف ارتش ایران است، چرا بر ارتش ایران بیگانه مخالفت میکند؟ خوب جواب این خیلی ساده است زیرا اگر ارتش متزلزل بشود و قادر به انجام وظیفه اش نباشد و نتواند نظم را برقرار کند دیگر چه کسی میتواند مملکت را اداره کند؟ و بدانیم که هیچکس اعم از کینانی که ادعای رهبری و رهبری میکند قادر به خاموش کردن شعله ای که زبانه کشیده است نیستند، ما دیدیم ایامی

را که دولت گفت نظامی ها وارد نشوند و دخالت نکنند چه آتش سوزی هائی شده و هم چنین دیدیم در موقعی که با نظم و ترتیب در کادر قانون اساسی، تظاهراتی شد. ملت و دولت چگونه با هم بطور آرامش و مناسبت رفتار کردند. بنابراین بنده در این جا از فرصت استفاده میکنم و به روان پاک کلیه کسانی که جان خودشان را در راه وطن و آذربایجان فدا کردند و به روان کلیه کسانی که خالصانه و صمیمانه و مردانه برای استقلال این آب و خاک جان فدا کردند و به فرزندان شاه اسماعیل صفوی یعنی کسی که حدود و ثغور فعلی مملکت را برای ما به وجود آورد و به تمام آن هائی که خانواده هایشان داغدار شده اند، واقعاً درود میفرستم. مردم آذربایجان آنوقت که هیچکس حق نفس کشیدن نداشت صد و پنجاه هزار نفر از تجار و بازرگانان زیر سلطه پیشه وری وزیر سایه سرباز روسی به سازمان ملل متحد تلگراف فرستادند (اغلب آنها همین الان زنده هستند) و گفتند که ما نمیخواهیم که سازمان ملل توجهش را بوقایع آذربایجان معطوف بدارد و این خود بعنوان یک سند افتخارآمیز باقی است، من بکلیه ارتشی ها و فرمانده بزرگ ارتش ایران و تمام مردان وزنی که در این حادثه هولناکی که وطنمان دچارش شده بود و داشت این خطه زرخیز را از ایران جدا میکرد، تلاش کردند و حتی جان خودشان را از دست دادند و مانع تجزیه آن شدند درود میفرستم، آقایان باید عرض کنم که بزرگترین بهانه تجزیه طلبان لهجه ما آذربایجانیها بود در کجای دنیا لهجه اساس ملیت است؟ در یک کشوری مانند سوئیس که میتوان گفت باندازه نصف آذربایجان هم وسعت ندارد در آن کشور سه زبان وجود دارد و یا اینکه در کشور بلژیک دو زبان رسمی وجود دارد و ما هم فقط یک لهجه محلی آذری داریم و مگر در قیمة دنیا مانند کشورهای فرانسه و یا کشور انگلستان فقط بایک زبان و یک لهجه صحبت می کنند؟ آقایان اینها این را بهانه کردند اما من باری دیگر از پشت این تریبون و در این روز مقدس از فرصت استفاده می کنم و باز هم عرض میکنم که زبان دل با زبان احساس ما و زبان عاطفه ما، همان زبان شیرین فارسی است (ایست) ما از صائب همان اندازه لذت می بریم که از حافظ و ما حافظ را همان اندازه می شناسیم که خیام را می شناسیم ملاحظه میفرمائید که حتی تمام شعری ما هم بزبان فارسی شعر سروده اند و تبریز مدفن چهار صد شاعر فارسی گوی است، اولدی مراغه ای در زیر هجوم و حمله مغول اسم دیوان

خود را جام جم گذاشته است؛ بنابراین اگر در آذربایجان به لهجه آذری صحبت می کنند مگر در سایر استانهای کشور ما، مردم بزبانیکه من و شما الان صحبت می کنیم صحبت می کنند؟ اینها همه بهانه بود برای تجزیه ایران و از شما میخواهیم که باین مسئله واقعاً توجه بفرمائید لهجه محلی چه ارتباطی بزبان ملی دارد؟ و از آقای حیدرزاده هم که وقتشان را بمن دادند نهایت تشکر را دارم. نمایندگان محترم هم باید توجه داشته باشند که من هم وقتی می گویم بیگانه، منظورم آن دو بیلیون نفر که تظاهرات می کنند نیست. آنها برادران و دوستان ما هستند، آنها ملت اصیل ایران هستند آنها همه برادران ما هستند، اما باید قبول داشته باشیم که هر حرکتی وقتی بوجود آمد بیگانه که در کمین نشسته است برای منافع خودش می کوشد و همیشه باین منافع فکر می کند از این حرکتها بهره برداری می کند (احسن) در آذربایجان نارضایتیها از حکومت مرکزی بود که در آنروز بعد اشد رسیده بود استفاده کردند و مردم قیام کردند. قیام کردند برای چی؟ برای هدف نهائی دشمنان که تجزیه بود؟ ابداً، اگر ما دردی داریم باید در خانه خودمان با دولت و ملت خودمان باید بگوئیم اما حرکت ما نباید طوری باشد که مرادف باشد با منافع بیگانه و منافع مخالف و آنها بیگانه مخالف وطن ما هستند آقایان در این شکی نیست که شصت و پنج درصد نفت جهان از خلیج فارس و از تنگه هرمز رد میشود مگر دنیا میگردد ساکت باشیم؟ هر کدام از آنها برای خودشان نقشه و هدفی دارند و ما تجزیه ایران را چهار بار دیده ایم یکی در سال ۱۹۰۷ یکی در سال ۱۹۱۹ و زمان حکومت ساعد و در گرما گرم جنگ والان که زرمه اش را می شنویم که امیدوارم دیگر نشنویم و امیدوارم که این نقشه ها به هدف نرسد نیت خارجی در حال حاضر این است. من طی سئوالی از دولت پرسیده ام که موضع ایران در نفت و اوپک و کنسرسیوم چیست؟ اینست که اگر ما در مسیر گسترش فعالیت های اقتصادی و عمرانی مملکت خودمان یک ملت مقتدر، مستقل، قوی و دارای یک ارتش قوی نباشیم هر دولتی که میخواهد بیاید (چه دولت فعلی تیمسار از هاری وجه دولتهای قبلی) نباید از موضع ضعف حرف بزند اگر نتوانستند در پناه ملت یک پارچه حرف بزنند و در نتیجه منافعش را تأمین نکنند ما نخواهیم گذاشت این دیگر مسئله دو دوتا چهار تا اسم چندبار از این تظاهرات داشتیم؟ من نمی دانم این تقارن را چگونه

بازگو کنیم که آن زمان ما هم موقع بستن قرارداد با کنسرسیوم زرمه مبارزه با فساد شروع شد یا حرفهای «بندب» و «بندج» بوجود آمد که منجر به ملی شدن نفت شد که یک مرتبه دیگر در زمان دکتر مصدق بود و یک بار در زمان دکتر امینی که نخست وزیر شد مبارزه با فساد عنوان شد تا قراردادی گذشت اما چرا تمام این تظاهرات وقتی که مسئله اساسی نفت مطرح است به میان می آید (صحیح است) چرا وقتی که ۲۰ سال قرارداد امتیاز کنسرسیوم پایان یافته و الان که باز قرارداد جدید بسته می شود این تظاهرات بوجود می آید؟ و خیلی چراهای دیگر، دولت انگلستان که اکثر شما رفته اید و دیده اید در اروپا، از نقطه نظر سطح زندگی شاید در ردیف ۳۰۲ نسبت به آلمان و سوئد و بلژیک و غیره قرار گرفته است برای صنایع مصرف برق اطوی برقی با یک پول بدهند چطور برای هر برنامه پخش اخبار ایران ۵۰ هزار پوند خرج میکند و هر روز ۳ مرتبه برنامه بزبان فارسی دارد آیا عاشق ماست؟ آیا عاشق مردم وطن پرست ماست؟! آیا در برنامه عزیزی رادیو بی بی سی جام جهان نامه پخش میکند؟ یا فقط بخاطر اینکه انگلیسها ما را خیلی دوست دارند و یا خیلی آدمهای اصیلی هستند و می خواهند ملتها آزاد زندگی کنند از این برنامه ها تهیه میکنند چرا به ایرلند استقلال نمیدهند؟ چرا هر روز ایرلندیها را میکشند؟ چرا به مردم ایرلند این جزیره بزرگ آزادی و استقلال نمیدهند پس بدین ترتیب ما باید بدانیم در این موقعیت و در این فضای سیاسی باید حرکت ما طوری باشد در عین حال که ندای ملت در خانه ملت (که ایران باشد) بگوش همه برسد و ما بتوانیم قانون اساسی را همانطوری که عنوان شده است بمورد اجراء بگذاریم اما مراقب و هوشیار باشیم که از این حرکت ما بیگانگان از آب گل آلود ما می گیرند جناب وزیر دادگستری اگر میخواهند قرارداد هائی بما تحمیل کنند به بهانه این تظاهراتی که بی بی سی براه انداخته چنانچه برخلاف منافع ملت ایران باشد ولو باندازه یک تومان بعنوان اینکه موقعیت دولت تضعیف شده است تصویب نمی کنیم مردم آرام میشوند رخنه در این تظاهرات صمیمانه و صادقانه ملت ایران برای چاییدن حقوق ملت ما است تا پای جان می ایستیم و از حقوق حقه آنها دفاع می کنیم امیدوارم همه ملت ایران در راه استیفای حقوق خود از بیگانه و استقرار نظم و آرامش در راه حفظ قانون اساسی و در راه

استقلال مملکت و آزادی ایران همصدا و هم رنگ صمیمانه بکوشند اما به بیگانه و بیگانه پرست که در کمین ما نشستند اجازه خواب رؤیائی ندهند (احسن).

۳- تذکر به دولت بوسیله چند نفر از آقایان نمایندگان

آقایان سید علی صائب و عبدالحسین مانی در مورد برخورد و اقدامات اخیر مأموران فرمانداری نظامی با مردم اصفهان و اقدام آنها به تیراندازی و کشتار و شکنش ماشینها و ایجاد رعب و وحشت همراه با تهدید مردم تذکر نامه ای بدولت تقدیم کردند و خواستار اعزام هیاتی برای رسیدگی باین وقایع از طرف دولت شدند.

آقایان موسی عباس عطائی و احمد کمیلی زاده و دکتر صدیقی کیوان در مورد تظاهرات بهشت آباد اهواز و مجروح شدن و کشته شدن عده ای از مردم در روز ۱۱ آذرماه بدولت تذکر داده و خواستار اعزام هییتی از طرف دولت با هوازن شدند که باین قضیه رسیدگی کند.

آقایان دکتر محمدی کوشکی، مهندس سعید جواد، دکتر محمد ستاری، دکتر فیروز آبادی، دکتر صدیق اسفندیاری، نورالله قدسی، رحمانقلی سیدی، سید کریم کاظمی در مورد فارغ التحصیلانی که از خارج برگشته و آبناده خدمتگزاری به مملکت هستند ولی مشاغل در دست خارجیا بعنوان کارشناس است بدولت تذکر داده و تقاضای رفع این محذور شدند.

آقای دکتر امیری اشاره بوقایع سه روز گذشته در بافت کرده خواستار اعزام اکیبی از طرف دولت برای رسیدگی بموضوع شدند.

آقایان مهندس صائبی و هوشنگ ناظمی در مورد برخورد بین مأمورین انتظامی و مردم ملایر در روز بیستم آذرماه که منجر به کشته شدن و مجروح شدن چند نفر از هر دو طرف شده است تذکری بدولت داده و خواستار اعزام هییتی از طرف دولت بان شهر شدند تا باین قضیه رسیدگی شود.

آقایان دکتر رشید یاسمی، محسن اجاق، علی اکبر معتضدی در مورد وقایع روز گذشته کرمانشاه که یک کشته بنام انصاری و چند مجروح داشته است بدولت تذکر داده و خواستار مجازات مسببین این حادثه شدند.

آقای دکتر سید مرتضی مشیر در مورد راه پیمائی بمسالت آمیز مردم فسا و تیراندازی قوای انتظامی بظرف آنها و کشته شدن و مجروح شدن عده ای از آنها بدولت تذکر داده و از وزیر دادگستری تقاضای رسیدگی و تعقیب موضوع را کردند و نتیجه آن را خواستار شدند.

آقای دکتر لطف الله رئیسی در مورد برخورد بین

مأمورین و مردم فرخ شهر در روز بیستم آذرماه که منجر به کشته شدن یک نفر شده است بدولت تذکر داده و خواستار اعزام هیاتی از طرف دولت برای رسیدگی بان شهر شدند.

آقای غلامحسین دانشی در مورد حمله مأمورین انتظامی هنگام عزاداری مردم آبادان در روزهای عاشورا و ۲۲ آذر و هشتم محرم که در نتیجه چند نفر کشته شده اند بدولت تذکر داده و خواستار اعزام هیاتی جهت رسیدگی به محل شدند.

آقای سید کریم کاظمی در مورد قتل مرحوم فرهاد معصومی که بعلت تیراندازی روز جمعه ۱۷/۹/۵۷ در ابهر اتفاق افتاده بدولت تذکر داده و خواستار رسیدگی و تعقیب مسببین این حادثه شدند.

آقای حسن اوحدی در مورد تیراندازی بروی مردم ییگانه همایون شهر که در نتیجه عده ای کشته و عده ای مجروح شده اند بدولت تذکر داده و خواستار اعزام هیاتی از طرف دولت به همایون شهر و رسیدگی دقیق به این قضیه و تعقیب و مجازات مسببین آن شدند.

آقای کاظم اسکویی در مورد تیراندازی بطرف مردم سبزواری در روزهای ۱۸ و ۲۲ آذر که در نتیجه چند نفر زخمی و چند نفر کشته شده اند به دولت تذکر داده و خواهان اقداماتی از طرف دولت برای جلوگیری از تکرار اینگونه حوادث شدند.

آقای صادق فرمان در مورد تیراندازی بسوی مردم که مشغول عزاداری در کاشمر بودند از طرف ژاندارمهای که از قایم مقام شده بودند و در نتیجه ۱۲ نفر مورد اصابت گلوله قرار گرفته و ۴ نفر مصروب شده اند و مأمورین انتظامی مانع مداوای مجروحین در بیمارستان شده اند بدولت تذکر داده و خواستار اعزام هیاتی از طرف دولت به کاشمر برای رسیدگی به قضیه شدند.

آقای سید عبدالله صدیق زاده در مورد حمله عده ای خرابکار و ماجراجو به خانه ها و مغازه های مردم اردشور - روزهای ۲۱ و ۲۲ آذر که با تیراندازی مأمورین چند نفر مجروح شده اند بدولت تذکر داده و خواستار تعقیب مسببین این حوادث شدند.

آقای نورعلی شهبانی در مورد بارندگیهای شدید در ایذه بختیاری که باعث خرابیهای زیادی شده است و مردم در این سرمای زمستان میان کوههای بختیاری بدون داشتن وسائل اولیه زندگی و پوشاک سرگردان هستند بدولت تذکر داده و خواستار اعزام هیاتی به محل و رسیدگی و کمک ب مردم آن منطقه شدند.

آقای محمد دهقان بزاد راجع به شکوائیه صنف فخار

در مورد وصول عوارض غیر قانونی بوسیله شهرداری پایتخت به وزیر کشور تذکر داده و خواستار لغو این تصویب نامه انجمن شهر شدند.

آقای دکتر بهادری و خانم مشائی در مورد تیراندازی در شهراراک بسوی مردم در روز سه شنبه ۲۱/۹/۵۷ که در نتیجه تعدادی کشته و عده ای مجروح شده اند بدولت تذکر داده و خواستار اعزام هیاتی برای رسیدگی این حادثه و تنبیه مسببین آن شدند.

آقای محسن پزشکیور در مورد سؤالی که یکی از نمایندگان در جلسه گذشته داده بودند ولی در دستگاہهای تبلیغاتی قلب ماهیت شده بود و آن را اعلام جرم تلقی کرده بودند بدولت تذکر داده و گفتند امیدوارم بعد از این، چنین مواردی تکرار نشود.

رئیس - تذکرات بدولت ابلاغ میشود.

۴- سؤال از دولت بوسیله آقایان: دکتر علی صدیق اسفندیاری - دکتر داربوش شیروانی و دکتر کاظم رحمانی دکتر حسین تجدد - دکتر طهمورت فروزین - رحمان قلی سیدی.

رئیس - سؤالات بدولت ابلاغ میشود.

۵- اعلام جرم علیه دولت تیسار ارتشید غلامرضا ازهارزی بوسیله آقای اسمعیل نواب صفا

رئیس - آقای نواب صفا بفرمائید.

نواب صفا - هنگام راه پیمائی مردم اصفهان در روز جمعه ۱۷ آذر مأمورین انتظامی بسوی آنها تیراندازی میکنند و چند نفر را کشته و عده ای را مجروح مینمایند و در روزهای ۱۸ آذرماه و تا سوعا و عاشورا چماق بدست های دولتی مجدداً باعث قتل و جرح عده دیگری در اصفهان میشوند در این مورد اعلام جرمی بر علیه دولت تیسار ارتشید ازهارزی نوشته ام که تقدیم مقام محترم ریاست میکنم

رئیس - اعلام جرم به کمیسیون عرایض ارجاع میشود.

۶- تصویب صورت جلسه روز یکشنبه ۱۲ آذر ماه ۱۳۵۷ شمسی (جلسه ۲۰۰)

رئیس - وارد دستور میشود. راجع به صورت جلسه یکشنبه ۱۲ آذر ماه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه تصویب میشود.

۷- بیانات آقای رئیس مجلس راجع به تشکیل کمیسیون رسیدگی بمسائل مملکتی در مجلس شورای ملی

رئیس - همکاران گرامی، بنده فکر می کنم که مملکت ما در یک زمان خاص و در یک شرایط خاصی

قرار گرفته است و مجلس شورای ملی، در چنین شرایطی، همانطور که نظر همه همکاران عزیز بنده هست می خواهد که نقش قاطع تری داشته باشد. بهمین جهت با اختیاراتی که اصل ۳۴ قانون اساسی بمن داده است تصمیم گرفته ام که کمیسویی برای رسیدگی به کلیه امور در سراسر مملکت و مسائلی که پیش می آید، تشکیل بدهم. (آفرین) اکنون از یکی از منشی ها خواهش می کنم که اصل ۳۴ قانون اساسی را قرائت بفرماید.

(بشرح زیر خوانده شد)

« اصل سی و چهارم - رئیس مجلس می تواند بر حسب لزوم شخصاً یا به خواهش ده نفر از اعضای مجلس یا وزیری اجلاسی محرمانه بدون حضور روزنامه نویس و تماشاچی یا انجمنی محرمانه مرکب از عده منتخبی از اعضای مجلس تشکیل بدهد که سایر اعضای مجلس حق حضور در آن نداشته باشند لیکن نتیجه مذاکرات انجمن محرمانه وقتی مجری تواند شد که در مجلس محرمانه با حضور سه ربع از منتخبین مطرح مذاکره شده با اکثریت آراء قبول شود. اگر مطلب در مذاکرات انجمن محرمانه قبول نشد در مجلس عنوان نخواهد شد و مسکوت عنه خواهد ماند »

رئیس - همانطور که ملاحظه فرمودید در اصل ۳۴ این اختیار به رئیس مجلس داده شده که انجمنی، یعنی کمیسویی، برای بررسی مسائلی که عنداللزوم باید مورد نظر نمایندگان باشد، تشکیل بدهد و در موارد خاص تحقیقات لازم از طرف این کمیسیون انجام بگیرد حتی اگر ضرورت داشت نمایندگان از این کمیسیون بشهرهای مختلف بروند و همه نمایندگان را در جریان امور قرار بدهند. چون بهرحال نمایندگان حافظ قانون اساسی هستند، در چنین شرایطی است که می توانند کاملاً در جریان امور مملکتی قرار بگیرند و وظیفه خود را انجام دهند (صحیح است، احسن است)

۸- تقدیم لایحه ترمیم فوق العاده درجه داران و افراد پیمانی شرکت کننده در نگرهبانی کاخهای سلطنتی بوسیله تیسار سبهد عبدالمجید معصومی

رئیس - جناب تیسار معصومی بفرمائید. سبهد معصومی (معاون وزارت جنگ) - با اجازه جناب آقای رئیس لایحه ترمیم فوق العاده درجه داران و افراد پیمانی شرکت کننده در نگرهبالی کاخهای سلطنتی را تقدیم می کنم.

رئیس - مرحمت بفرمائید به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۹- اعلام آمادگی دولت برای پاسخگویی به سه فقره استیضاح بوسیله آقای احمد ناظمی وزیر مشاور در امور پارلمانی.

رئیس - جناب آقای ناظمی بفرمائید.

احمد ناظمی (وزیر مشاور در امور پارلمانی) - با اجازه مقام ریاست در مورد سه فقره استیضاحی که از طرف نمایندگان محترم در مجلس شورای ملی مطرح شده و به دولت ابلاغ گردیده است دولت آمادگی دارد هرچه زودتر پاسخگویی این سه فقره استیضاح باشد. از مقام ریاست استدعا دارد با توجه به فرجه قانونی وقت نزدیکی برای پاسخگویی دولت باین سه استیضاح تعیین بفرمائید، مستشکرم.

رئیس - بهرحال از طرف مجلس وقت تعیین شده و باطلاع دولت خواهد رسید.

۱۰- طرح گزارش دو فوریتی تعقیب و توقیف و ضبط اموال متهمان فراری و ارجاع به کمیسیونهای مربوط

رئیس - گزارش دو فوریتی لایحه راجع به تعقیب و توقیف و ضبط اموال متهمان فراری، مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

لایحه راجع به تعقیب و توقیف و ضبط اموال متهمان فراری ماده واحده - در موردی که نخست وزیران و وزراء و اشخاص مذکور در بند ۱ از ماده ۴ قانون اصلاح قانون تشکیل دیوان کیفر مصوب سال ۱۳۵۰ و همچنین امرای ارتش ژاندارمری و شهربانی کشور شاهنشاهی و یامدیران و صاحبان سهام عمده شرکتهای خصوصی یا نمایندگان مجلس شورای ملی و ستا که از اول فروردین ماه ۱۳۴۰ بعد تصدی یکی از مقامات یا مشاغل مذکور را برعهده داشته اند و یا شرکاء یا معاونین آنان متهم به ارتکاب یکی از جرائم مندرج در این قانون شوند از تاریخ شروع تعقیب بعد هرگاه مرتکب فرار شوند و یا بدون عذر سوجه از حضور در مراجع تحقیق و یا دادگاهها خودداری ورزند دستور توقیف کلیه اموال آنان بنابه تقاضای دادستان و صدور قرار تأمین از طرف بازپرس و یا دادگاه صادر خواهد شد.

تبصره یک - در صورت احراز اتهام و صدور رای بر محکومیت کیفری، دادگاه رای بر ضبط تمامی اموال محکوم علیه غایب را نیز بنفع خزانه عمومی خواهد داد حکم ضبط اموال سه نوبت متوالی در روزنامه رسمی و یکی از

روزنامه‌های کثیرالانتشار همراه یکبار منتشر میشود و هر گاه محکوم علیه غایب ظرف یکماه از تاریخ نشر آخرین آگهی حضوراً اعتراض به رأی نکند حکم ضبط اموال قطعی تلقی و بموقع اجراء گذارده میشود. هرگاه متهم بر اثر رسیدگی به اعتراض یا حضور در دادگاه از اتهام منتسب برائت باید رأی صادر و ضبط اموال نیز لغو خواهد شد.

تبصره دو - جرائم موضوع این قانون از نظر ضبط اموال عبارت است از جرائم موضوع مواد ۸۲ و ۸۳ و ۹۰ و ۹۱ و ۱۳۱ و ۱۳۲ و ۱۳۴ و ۱۳۶ و ۱۷۰ و ۱۷۱ و ۱۷۲ قانون مجازات عمومی و جرم موضوع ماده واحده قانون مجازات تبانی در معاملات دولتی مصوب ۱۳۴۸ و نیز جرائم موضوع بند ۲ ماده قانون اصلاح قانون دیوان کیفر مصوب ۱۳۵۵.

تبصره سه - هرنوع انتقالی که پس از شروع به تعقیب یا توقیف اموال از طرف متهم صورت گیرد باطل و بلا اثر است.

تبصره چهار - مقررات این قانون نسبت بتوقیف و ضبط اموال شامل کسانی هم که از اول سال ۱۳۵۷ مورد تعقیب واقع شده‌اند خواهد بود.

نخست وزیر
ارتشبد ازهاری
وزیر دادگستری
حسین نجفی

رئیس - نمایندگان محترم همانطور که مستحضر هستید برای این لایحه دولت تقاضای یک فوریت کرده‌بود و مجلس هم تقاضای یک فوریت دیگر کرد که دو فوریتی شد بنده خواستم باستحضار خانمها و آقایان برسانم که برای این لایحه در حدود ۴۰۳.۴ پیشنهاد رسیده است که مجلس آنها را رسیدگی کند و مجلسی برای اینکه باین پیشنهادات بتواند رسیدگی و رأی خودش را بدهد و یا دولت بتواند نظر خودش را بگوید من فکر میکنم وقت بیشتری لازم است (نمایندگان - اجسنت، صحیح است) تصویب یک لایحه که دقت کافی در آن نشده باشد به عقیده من صحیح نیست بنابراین خواستم پیشنهاد کنم با توجه به پیشنهاداتی که از طرف همکاران گرامی رسیده و بمنظور اینکه یک لایحه کامل و جامع تهیه شود، به این جهت موافقت بفرمائید که با اجازه خانمها و آقایان یک فوریت این لایحه پس گرفته شود و کلیات لایحه و ماده واحده و پیشنهادات رسیده مطرح شود (نمایندگان - موافقم)، بنابراین از خانمها و آقایانی که باین پیشنهاد موافق هستند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. پیشنهادات رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی
احتراماً - پیشنهاد مینماید در ماده واحده راجع به تعقیب و توقیف و ضبط اموال متهمان فراری بمنظور جلوگیری از هرگونه تبانی و فرار از جرم مورد مشروحه ملحوظ گردد.

۱- اموال متهم عبارت خواهد بود از اموال زن و عائله تحت تکفل
۲- کلیه معاملاتی که از اول تیرماه ۱۳۵۷ صورت گرفته باشد مشمول حکم این ماده خواهد بود.
باتقدیم احترام - پرویز فرهنگ

ریاست محترم مجلس شورای ملی
محترماً پیشنهاد مینماید که به ابتدای سطر سوم تبصره یک عبارت (حسابهای بانکی) نیز اضافه گردد.
باتقدیم احترام - دکتر فروزین

ریاست محترم مجلس شورای ملی
با احترام پیشنهاد مینماید چون در تبصره یک ماده واحده پیشنهاد شده تمامی اموال محکوم علیه غایب بفتح خزانه عمومی ضبط شود و امکان دارد در بین تمامی اموال متهم مواردی باشد که از طریق ارب بصورت حلال و قانونی مجری رسیده باشد البته با ارائه سند قانونی باید مصون از تعرض گردد و اضافه شود فرق بین اموال حلال و حرام ملحوظ نظر قانون گذار قرار گیرد.

با احترام محمد حسین عباس میرزائی
ریاست محترم مجلس شورای ملی
پیشنهاد مینماید تبصره ۴ ماده واحده راجع به تعقیب و توقیف و ضبط اموال متهمان فراری شرح زیر اصلاح گردد.
تبصره چهار مقررات این قانون نسبت بتوقیف و ضبط اموال شامل کسانی هم که قبلاً مورد تعقیب واقع شده‌اند خواهد بود.

دکتر کیان
ریاست محترم مجلس شورای ملی
پیشنهاد مینماید تبصره زیر به لایحه راجع به توقیف اموال متهمان فراری الحاق شود.
تبصره: در جرائمی از قبیل گرانروشی و هر نوع اجحاف به مصرف کننده که زیان آن متوجه عموم میشود و دادستان شهرستان مکلف است بعنوان مدعی خصوصی از دادگاه مطالبه ضرر و زیان نماید در این صورت محکوم به به خزانه دولت واریز میشود ولی افراد متضرر از جرم در صورت ارائه دلایل کافی میتوانند برای دریافت زیان متوجه بخود مراجعه نمایند.

مهدی شیخ الاسلامی

ریاست معظم مجلس شورای ملی
درباره ماده واحده راجع به تعقیب و توقیف و ضبط اموال متهمان فراری

دکتر فتح الله سلیمانی سواد کوهی
ریاست محترم مجلس شورای ملی
در مورد ماده واحده راجع به تعقیب و توقیف و ضبط اموال متهمان فراری - پیشنهادهای زیر را تقدیم میدارد.

۱- در اصل ماده واحده در سطر دهم. جمله «هرگاه مرتکب فرار شوند...» به جمله «...هرگاه مرتکب فرار شده یا بشوند...» اصلاح نموده.
۲- در تبصره یک شرح زیر اصلاح شود: «در صورت احراز اتهام و صدور رأی بر محکومیت کیفری دادگاه رأی بر ضبط اموال محکوم علیه با مستثنای آن مقدار که برای زندگی عائله تحت تکفل ضروری خواهد بود...»

۲- تبصره ۲ - به تبصره ۲ مواد زیر اضافه شود.
ماده ۲۳۸ و ۲۴۱ و ۲۴۲ قانون مجازات عمومی و قانون جرائم صنفی
تبصره ۴ - تبصره موجود حذف و بجای آن تبصره زیر پیشنهاد میشود نحوه تأمین اموال و مستثنیات آن برای حفظ عائله تحت تکفل بموجب آئین نامه ای خواهد بود که بوسیله وزارت دادگستری و دارائی و امور اقتصادی تهیه و به تصویب کمیسیون دادگستری مجلسین خواهد رسید.
در تبصره ۳ - جمله زیر اضافه شود: بظان به تقاضای دادستان از طرف دادگاه شهرستان در جلسه فوق العاده اعلام میگردد.

دکتر فتح الله سلیمانی سواد کوهی
پیشنهاد مینمایم. درباره ماده واحده پس از عبارت: همچنین امرای ارتش ژاندارمری و شهربانی کلمه و امنیتی اضافه شود.

دکتر فتح الله سلیمانی سواد کوهی
پیشنهاد مینمایم. درباره ماده واحده پس از عبارت: همچنین امرای ارتش ژاندارمری و شهربانی کلمه و امنیتی اضافه شود.
ریاست معظم مجلس شورای ملی

در ماده واحده پس از عبارت (یا نمایندگان مجلس شورای ملی و سنا که) بقیه ماده شرح زیر اصلاح گردد: (از اول فروردین ماه ۱۳۴۰ تا اجرای این قانون تصدی یکی از مقامات یا مشاغل مذکور را بر عهده داشته‌اند متهم به ارتکاب یکی از جرائم مندرج در این قانون شده باشند هرگاه خود یا شرکاء و یا معاونین آنان از تاریخ شروع به تعقیب بعد مرتکب فرار شوند و یا بدون عذر موجه‌الی آخر ماده.....)

دکتر فتح الله سلیمانی سواد کوهی
ریاست محترم مجلس شورای ملی
پیشنهاد میشود متن آورده شده در زیر بعنوان تبصره به ماده واحده الحاق گردد:

از تاریخ تصویب آئین قانون تا مدت دو سال تمام کلیه اشخاص مذکوره در این قانون از خروج از کشور ممنوع میباشند، مگر آنکه حسب مورد به دادستان دیوان کیفری

دادستان شهرستان ویادادستان دادسرای نیروهای مسلح شاهنشاهی تأمین یا تضمین لازم را بدهد.

با احترام - محسن پزشکیپور

ریاست محترم مجلس شورای ملی
با ذکر عناوین نخست‌وزیر و وزراء و اشخاص مذکور در بند ۱ از ماده ۲ قانون تشکیل دیوان کیفر مصوب سال ۵۰ و بقیه افرادیاد کرده‌عده‌بیشتری از متهمان فراری از مشمول بودن بتوقیف و ضبط اموال مصون میمانند

بنابراین بعنوان تبصره ۵ پیشنهاد مینماید:
کلیه افرادی که شناسنامه ایرانی داشته و بیت‌المال مملکت را غارت کرده و از ایران متواری شده‌اند مشمول این ماده واحده میباشند. علی بهنیا

ریاست محترم مجلس شورای ملی
پیشنهاد میگردد تبصره زیر به‌عنوان تبصره ۶ به‌ماده واحده الحاق گردد:

مراجع قضائی کشوری و لشکری حسب مورد مکلفند حداکثر ظرف مدت دو سال از تاریخ تصویب این قانون در مورد کلیه اشخاص مذکوره در این قانون نسبت به تمامی جرائمی که در این قانون ذکر گردیده است رأساً و بدون ضرورت هیچگونه اعلام جرمی از ناحیه اشخاص تحقیق و رسیدگی نموده قرار یا رأی قطعی و نهائی را نسبت به برائت یا محکومیت آنان صادر نمایند.
با احترام - محسن پزشکیپور

رئیس‌ت معظم مجلس شورای ملی
محترماً در مورد لایحه مربوط به‌ماده واحده به‌تعقیب و توقیف و ضبط اموال متهمان فراری پیشنهاد مینماید ماده واحده و تبصره‌های آن بصورت زیر اصلاح شود:

ماده واحده - در نواری که نخست‌وزیران و وزراء و اشخاص مذکور در بند ۱- از ماده ۲ قانون اصلاح قانون

تفکیک دیوان کیفر مصوب سال ۱۳۵۰ و امرای ارتش، ژاندارمری و شهربانی کشور شاهنشاهی و همچنین مدیران عامل و رؤسای هیئت مدیره و صاحبان عمدسهم شرکتهای خصوصی و نمایندگان مجلس شورای ملی (دوره ۲۴ تقنینیه) و مجلس سنا (دوره هفتم) که از اول فروردین ماه ۱۳۴۰ بعد تصدی یکی از مقامات یا مشاغل مذکور را برعهده داشته‌اند با اتهام ارتکاب یکی از جرائم مندرج در این قانون تحت تعقیب کیفری باشند و با درآینده تحت تعقیب قرار گیرند و هم چنین

شرکاء و معاونین جرم آنان پس از احضار از طریق نشر آگهی در روزنامه رسمی و یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار محلی که سه نوبت متوالی بفاصله هر ده روز یکمرتبه منتشر میشود چنانچه ظرف مدت یکماه از تاریخ انتشار آگهی خود را برارج و مقامات مربوط معرفی نکنند دستور ضبط و توقیف کلیه اموال آنان بدرخواست دادستان حسب مورد از طرف بازپرسی ویا دادگاه صادر خواهد شد.

تبصره ۱ - جرائم موضوع این قانون از نظر ضبط مال عبارت است از جرائم موضوع مواد ۸۲ و ۸۳ و ۱۲۹ و ۱۳۱ و ۱۳۲ و ۱۳۳ و ۱۳۴ و ۱۳۶ و ۱۵۰ و ۱۵۱ و ۱۵۷ و ۱۹۳ و ۲۴۱ و ۲۴۲ و ۲۸۰ و ۲۸۱ قانون مجازات عمومی و جرم موضوع ماده واحده قانون مجازات تبانی در معاملات دونی مصوب ۱۳۴۸ و جرم موضوع قانون منع مداخله مصوب سال ۱۳۳۷ و همچنین جرائم موضوع بند ۲ از قانون اصلاح قانون دیوان کیفر مصوب سال ۱۳۵۰ و جرم موضوع مواد ۱ و ۲ قانون تنظیم و توزیع کالاهای مورد احتیاج عامه و مجازات محتکران و گرانفروشان مصوب خرداد ماه ۱۳۵۳.

تبصره ۲ - هرنوع انتقالی که پس از تاریخ تقدیم این لایحه به مجلس شورای ملی از طرف اشخاص تحت تعقیب و از تاریخ شروع به تعقیب در مورد اشخاصی که پس از تقدیم این لایحه تحت تعقیب قرار میگیرند صورت گیرد از نظر اجرای مقررات این قانون باطل و بلااثر است.

تبصره ۳ - از نظر مقررات اجرای این قانون - مرور زمان مدنی و مرور زمان جرم در هر حال پانزده سال خواهد بود.

با تقدیم احترام - علی احمد خورشید

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً در لایحه شماره ۶۷۳۲۸ مورخ ۱۳۵۷/۹/۱۵ راجع به تعقیب و توقیف و ضبط اموال متهمان فراری پیشنهاد مینماید ماده واحده شرح ذیل اصلاح گردد

ماده واحده - هر فرد ایرانی که متهم به ارتکاب یکی از جرائم مندرج در این قانون بشود از تاریخ شروع تعقیب بعد هر گاه مرتکب فرار شود و یا بدون عذر موجه از حضور در مراجع تحقیق و یا دادگاهها خودداری نماید دستور توقیف کلیه اموال ایشان بنا به تقاضای دادستان

و صدور قرار تأمین از طرف بازپرس و یا دادگاه صادر خواهد شد.
علی امیر عشایری - حسین اسکندری - علی نظمی - یدالله توتونچی افشار.

ریاست محترم مجلس شورای ملی

در مورد ماده واحده دولت پیشنهاد مینماید:

۱- تعقیب وزراء با رعایت قانون اساسی و قانون محاکمه وزراء مصوب سال ۱۳۰۷ انجام شود.

۲- تعقیب و کلائی مجلس شورای ملی پس از سلب مصونیت از نماینده متهم بعمل آید.

با تقدیم احترام - دکتر سید مرتضی مشیر

ریاست محترم مجلس شورای ملی

با احترام پیشنهاد مینماید تبصره چهار حذف شود با احترام - محمد حسین عباس میرزائی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

با احترام پیشنهاد مینماید در سطر پنجم از کلمه نمایندگان مجلس شورا و سنا حذف شود زیرا احظار نمایند. در قانون اساسی تکلیف روشن است.

با احترام - محمد حسین عباس میرزائی

جناب آقای رئیس محترم مجلس شورای ملی

احتراماً - در تبصره یک ماده واحده راجع به تعقیب و توقیف و ضبط اموال متهمان فراری پیشنهاد مینماید اموال ضروری برای رفع احتیاج زندگی عادی متهم ویا عائله وی بصورت متعارف مستثنی شود.

نوذر صادقی نماینده مجلس شورای ملی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

چون در مرحله بازپرسی پس از رسیدگی بمورد اتهام و احراز وقوع جرم از طرف متهم بازپرس مبادرت بصدور قرار مجرمیت مینماید و دادستان هم براساس قرار صادره

کیفرخواست صادر و دادگاه مربوط باتوجه باینکه دادستان طبق ماده ۱۶۵ قانون آئین دادرسی کیفری متهم رامقتصر تشخیص داده بمورد جرم رسیدگی میکند نه اتهام بنابراین از نظر رعایت اصول و رویه‌ای که معمول است پیشنهاد مینماید که تبصره یک شرح زیر اصلاح گردد.

تبصره یک - در صورت احراز جرم ارتکابی، دادگاه مکلف است که ضمن صدور رأی بر محکومیت کیفری مجرم، حسب‌المورد بضبط تمام یا قسمتی از اموال محکوم علیه غایب که در قبال قرار تأمین صادره توقیف گردیده بفتح خزینة دولت نیز رأی دهد، این رأی سه نوبت

متوالی در روزنامه رسمی و یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار همراه یک بار منتشر میشود و هرگاه محکوم علیه غایب ظرف یک ماه از تاریخ نشر آخرین آگهی بحکم غیابی اعتراض نکند حکم محکومیت کیفری و ضبط اموال قطعی تلقی و بموقع اجرا گذارده میشود، هرگاه محکوم علیه غایب بر اثر رسیدگی به اعتراض یا حضور در دادگاه برائت حاصل نمود آزاد اموال توقیف شده پس از قطعیت حکم بوی مسترد خواهد شد.

با تقدیم احترام - غلامرضا اخلاقیپور

ریاست محترم مجلس شورای ملی

در ماده واحده راجع به تعقیب و توقیف و ضبط اموال متهمان فراری قید گردیده است:

در مواردی که نخست وزیران و وزراء و اشخاص مذکور در بند ۱ از ماده ۲ قانون اصلاح قانون تشکیل دیوان کیفر مصوب سال ۱۳۵۰ و.... که از اول فروردین ماه ۱۳۴۰ بعد تصدی یکی از مقامات یا مشاغل مذکور را بر عهده داشته‌اند و یا شرکاء یا معاونین آنان متهم به ارتکاب یکی از جرائم مندرج در این قانون شوند..... و جرائم مربوطه هم در تبصره دو لایحه پیش- بینی گردیده است، و در صدر تبصره دو قید گردیده که جرائم موضوع این قانون از نظر ضبط مال عبارت است از جرائم موضوع مواد ۸۲ و ۸۳ و..... بطوریکه ملاحظه میفرمایند بنا بتعریف تبصره دو مورد بحث جرائم مقید در این تبصره فقط از نظر ضبط اموال قابل اجرا است نه از جهت مجازات و لازم بود که در تبصره دو قید میگردد از نظر اعمال مجازات و ضبط مال..... بنابراین پیشنهاد میگردد که صدر تبصره دو بشرح زیر اصلاح شود:

تبصره دو - جرائم موضوع این قانون از نظر اعمال مجازات و ضبط مال عبارت است از جرائم موضوع مواد ۸۲ و ۸۳ و.....

با تقدیم احترام - غلامرضا اخلاق پور

ریاست محترم مجلس شورای ملی

گرچه دولت برای ماده واحده راجع به تعقیب و توقیف و ضبط اموال متهمان فراری بلحاظ دارا بودن اهمیت تقاضای یک فوریت نموده ولی مجلس شورای ملی آنرا دو فوریتی تلقی و تصویب نموده و این لایحه در حد خود بهم و باید بدان دقیقاً توجه و اگر معایبی داشته باشد مرتفع گردد بطوریکه ملاحظه میفرمائید، ضبط مال فقط برای جرائم

سؤال از وزارت کشاورزی و عمران روستائی بوسیله آقای رحمان قلی سیدی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً: تاکنون مکرر از طریق مکاتبات و مذاکرات و حتی تذکر بدولت در زمینه تأمین بموقع بذر مرغوب گندم و علوفه برای کشاورزان و دامداران حومه و نوار مرزی شهرستان گنبد کاووس اقدام شده ولی مسئولان امر نتوانسته‌اند این وظیفه مهم را انجام دهند. درحالیکه مقام عالی وزارت کشاورزی در حدود سه ماه پیش در مجلس شورای ملی باینجانب اعلام داشتند که بذر باندازه کافی موجود است و در اختیار کشاورزان خواهند گذاشت. لذا خواهشمند است مقرر فرمائید جناب آقای وزیر کشاورزی و عمران روستائی در وقت مقرر در مجلس حضوریافته و بسئالات ذیل پاسخ گویند.

۱- بآنکه مسئولان وزارت کشاورزی میدانستند با افزایش قیمت گندم کشاورزان بکشت آن تشویق میشوند چرا بموقع نسبت به تهیه بذر مرغوب گندم باندازه کافی اقدام نکردند و باین ترتیب موجب اختلال در امر کشاورزی شدند؟
۲- همه ساله بطرق مختلف به مسئولان امر تذکر داده شده که علوفه را عادلانه و بموقع بین دامداران محق نقاط مختلف کشور توزیع نمایند. متأسفانه مقامات مسئول همه ساله اوقات را بدفع الوقت گذرانده و موجبات نارضایتی دامداران را فراهم آورده‌اند. هم‌اکنون در آخر آذرماه هستیم ولی هنوز علوفه بین دامداران توزیع نشده است. مثل آنستکه مسئولان وزارت کشاورزی مانند گذشته در برابر دامداران و کشاورزان کشور احساس مسئولیت نمی‌نمایند و این باعث کمال تأسف است.

۳- نایب‌امانیهای اخیر بازار باعث رکود شدید خرید پنبه از کشاورزان شده است بطوریکه قیمت آن به کمتر از نصف ارزش واقعی آن تنزل نموده است. کشاورزان پنبه کار با تعهداتیکه دارند و نظر به گرفتاریهای مالی فراوان ناچارند که محصول خود را بفروشند. با اینکه در مورد خرید پنبه و تضمین قیمت آن از سوی دولت براساس هزینه تولید طی جلسات مذاکره و حتی طرح سؤال و برطبق طرحی که ارائه گردیده است بموقع به جناب وزیر کشاورزی هشدار داده شده بود اقدام چشمگیری انجام نشده است.

در هر صورت در شرایط کنونی برای خرید پنبه و رواج دادن بازار آن در کوتاهترین مدت که برای کشاورزان دارای اهمیت حیاتی است چه اقدامی مبذول میدارند؟

رحمانقلی سیدی نماینده مردم شهرستان گنبد کاووس در مجلس شورای ملی

سؤال از دولت بوسیله آقای دکتر طهمورث فروزین

ریاست محترم مجلس شورای ملی

خواهشمند است محبت فرموده دستور فرمائید دولت در مدت مقرر در مجلس بسؤال زیر پاسخ دهد.

با تقدیم تشکر دکتر صدیق اسفندیاری - دکتر فروزین نماینده مردم شمیران

باوجود شکایات اهالی تعدادی از روستاهای لواسان (ایرا، جورد، علاگین، کمان) در مورد خشکانیدن - چشمه‌های آب آنها توسط سازمان آب تهران و تنفسه‌های غلط شرکت سرالکساندر کیپ و تأیید خسارات وارده با اهالی و مزارع و باغات این روستاها توسط بخشدار لواسانات، ژاندارمری لواسانات، شورای داورى شهرستان شمیران. کارشناسی وزارت دادگستری در مورد محق بودن اهالی این روستاها و جوابهای نامناسب سازمان منطقه‌ای آب تهران تکلیف‌آینده مردم این روستاها و مزارع و باغات ازین رفته آنان چه خواهد شد.

دکتر صدیق اسفندیاری - دکتر فروزین

سؤال از دولت بوسیله آقای دکتر حسین تجدد

ریاست معظم مجلس شورای ملی

باکمال تأسف در طول سه ماه اخیر بر اثر سوء تدبیر و اعمال خشونت از سوی مأمورین انتظامی در شهرستان رفسنجان عده‌ای کشته و مجروح شده‌اند. هنوز مرکب سؤال اینجانب از دولت در مورد حادثه اول آذرماه این شهرستان که منجر

به کشته شدن جوانی بنام سبک روح و زخمی شدن عده‌ای گردید خشک نشده بود که مجدداً در روز شنبه هجدهم ذرماه بر اثر درگیری مأمورین ژاندارمری «انار» رفسنجان با مردم چهار نفر کشته و گروهی مجروح شده‌اند. حوزه انتخابیه اینجانب بویژه منطقه انار یکی از آرام‌ترین مناطق رفسنجان بوده که مردمی هوشیار و متدین و مسلمان دارد و انجمن شهرستان با همکاری آنها برنامه‌های عمرانی زیادی را در این منطقه اجرا کرده است متأسفانه این حادثه اسفناک قلوب همه مردم را متأثر و متالم و بخصوص اینجانب را در غمی جانکاه فرو برده است علیهذا خواهشمند است فوراً به جناب آقای وزیر کشاورز باعلاوه فرمائید در مجلس حاضر شده پاسخ دهند علت وقوع حادثه اسفناک و جان خراش هجدهم آذر ماه «انار» و حادثه چهارم آذرماه شهر رفسنجان چه بوده که در نتیجه عده‌ای مردم بی‌گناه کشته و زخمی شده‌اند. همچنین دولت فوراً هیأتی را برفسنجان اعزام نموده درباره وقایع چهارم و هجدهم آذرماه این شهرستان تحقیقات و بررسیهای دقیق و همه جانبه‌ای بعمل آورده محرکین و عاملین اصلی را تعقیب و مجازات نمایند. دیگر اینکه دولت توضیح دهد برای پیشگیری از وقوع این قبیل جریانات جانگداز و اسفناک و برقراری امنیت در منطقه رفسنجان چه اقدامات و تدابیری را بعمل آورده و یا خواهد آورد.

با احترام: دکتر حسین تجدد نماینده مردم رفسنجان در مجلس شورای ملی

سؤال از دولت بوسیله آقای دکتر علی صدیق اسفندیاری

ریاست معظم مجلس شورای ملی

خواهشمند است دستور فرمایند دولت هر چه زودتر صورت اسامی افرادی را که از ابتدای سال ۱۳۵۷ تا این تاریخ بیش از یک میلیون تومان ارز از کشور خارج کرده‌اند به مجلس شورای ملی اعلام دارد.

با تقدیم احترام دکتر علی- صدیق اسفندیاری

سؤال از دولت بوسیله آقایان دکتر داریوش شیروانی و دکتر کاظم رحمانی

و اسماعیل نواب صفا

ریاست محترم مجلس شورای ملی

خواهشمند است بدولت ابلاغ فرمائید در مجلس شورای ملی حضور یافته و به سؤال زیر پاسخ گوید بقرار اطلاع عده‌ای از ایرانیان مقیم خارج از کشور بنا بتعهد دولت گذشته با داشتن سابقه فعالیت‌های سیاسی به میهن بازگشته‌اند. در چند روز اخیر بازداشت و بزندانهای مختلف اعزام گردیده‌اند.

نظراً باینکه این عمل مغایر با تعهد دولت سابق می‌باشد و بر خلاف اصول اخلاقی محسوب و موجبات نگرانی خانواده‌های آنان و ایرانیان مقیم خارج از کشور را فراهم نموده است لذا خواهشمند است دلیل بازداشت آنها را بهر علت توجیه و توضیح فرمایند تا در صورتیکه بر خلاف قوانین جاری مملکت رفتاری کرده باشند مردم ایران آگاه شده و در غیر اینصورت بازداشت آنها خاتمه داده شود.

با احترام- دکتر داریوش شیروانی- نماینده مردم تهران در مجلس شورای ملی

دکتر کاظم رحمانی- نماینده قوچان در مجلس شورای ملی

اسماعیل نواب صفا نماینده مردم اصفهان در مجلس شورای ملی